

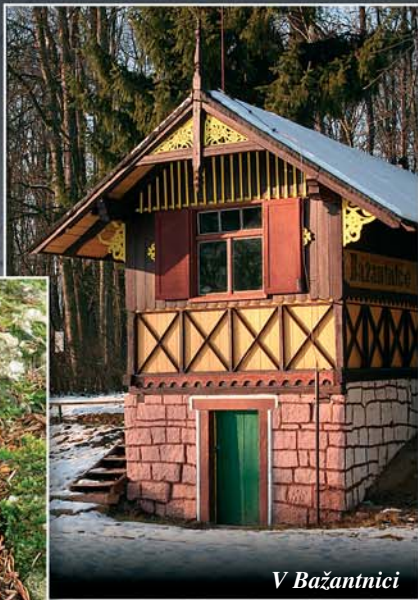
Bělohradské Časopis Bělohradu a okolí listy

Vydáno 26. 1. 2007 • Ročník VII • Cena 14,- Kč

1/2007

V Bažantnici

14°C - Lány, 18. 1. 2007

Požár Rychterovy chalupy

Objektivem Bělohradských listů

Z rozsvěcení vánočního stromu

První snůh

V Hůře

*Foto: Václav Lejdar,
Ladislav Stuchlík,
Pavel Janák, Jiří Kraus
a Jaroslav Voves*

**BĚLOHRADSKÉ
LISTY 1/2007**

Časopis Bělohradu a okolí

- 2 **OBJEKTIVEM
BĚLOHRADSKÝCH LISTŮ**
- 3 **FEJETON**
(JIRÍ SEHNAL)
- 4 **ZEPTALI JSME SE ZA VÁS**
- 5 **STAROSTA ODPOVÍDÁ,
MŮ INFORMUJE**
- 6 **SALON LÁZEŇSTVÍ**
(PAVEL ŠUBR)
- 7 **HODNOCENÍ ROKU 2006**
(PAVEL ŠUBR)
- 8-9 **BĚLOHRADSKÉ HÁJENKY
HÁJENKA NA BYŠICKÁCH**
(EDUARD ČELIŠ)
- 10-11 **VĚTY OZNAMOVACÍ A TAZACÍ
PRO STANISLAVA RUDOLFA**
(EDUARD ČELIŠ)
- 12-13 **HISTORIE BĚLOHRADSKÉHO
SOKOLA - 3. ČÁST**
(HANA FRIEDRICHOVÁ)
- 14 **STALETÍ NAD VŘESNÍKEM**
2. ČÁST
(ANTONIE VANIŠOVÁ)
- 15 **ZIMNÍ ROZHOVOR
SE ZAHRADNÍKEM**
(LADISLAV STUHLÍK)
- 16 **VĚTRNÁ NOC 18. LEDNA 2007**
(FOTOREPORTÁŽ)
- 17 **POVÍDKA**
(JIRÍ SEHNAL)
- 18 **Z DOPIŠŮ ČTENÁŘŮ**
- 19 **UDÁLOSTI - ZAJÍMAVOSTI**
- 20-21 **BĚLOHRADSKÝ LYŽAŘSKÝ POHÁR**
(EDUARD ČELIŠ)
- 22 **KULTURA - JAK SE PSALA
VLASTIVĚDNÁ ČITANKA**
(MILENA ČERNÁ)
- 23 **MALÁ GALERIE BĚLOHRADSKÝCH
LISTŮ
HUDEBNÍK JOSEF SYROVÁTKO**
(ZDENĚK PRCHAL)

FOTOGRAFIE NA OBÁLCE

STR. 1 - PAVEL ŠUBR: ANNAMARIÁNSKÝ PRAMEN

STR. 24 - JIRÍ KRAUS: POŽÁR

**DALŠÍ ČÍSLO
BĚLOHRADSKÝCH LISTŮ VYJDE
23. 3. 2007****Bělohradské listy**

Vydává Město Lázně Bělohrad

Vychází jako dvouměsíčník

Redakční rada: Ladislav Stuhlík (šéfredaktor), Eduard Čeliš, Svatopluk Hrnčíř, Josef Špür, Ing. Pavel Šubr, Mgr. Antonie Vanišová, Ing. Lenka Vichnarová.

Povoleno MK ČR pod č. E 10901

Adresa: Město Lázně Bělohrad

Městské kulturní středisko,

Barákova 3, 507 81 Lázně Bělohrad

Telefon: 493 792 208, Fax: 493 792 484

E-mail: mks@lazne-belohrad.cz

Grafika, sazba a tisk: tiskárna ARPA,

Kotkova 792, Dvůr Králové n. L.

ČAS ZVONŮ

ČAS.

Je to zvláštní; jako by už ono krátké slovo samo o sobě naznačovalo, jak málo nám ho Stvořitel vyměřil. A tu, při vší účtě ke Genesis, napadá mě kacírská otázka: stvořil Bůh opravdu hned na počátku nebe a zemi? Nestvořil na samém počátku čas? Nerozběhl nejdřív hodiny...?

Buď jak buď, o mnoho let později právě hodiny rozhýbaly zvony. Ten náš ve věži chrámu Všech svatých dnes řídí rádiový signál DCF z Frankfurtu nad Mohanem a je přesný jako hodiny. Kdysi dávno chodil zvonit pan Josef Šulc od Javorky, jako dítě jsem s ním často chodil do věže a pomáhal mu tahat za provaz. A nedovedu si představit, co by na to nebožtík hrobník řekl, kdyby ten náš bělohradský zvon viděl a slyšel dnes. Nejspíš by neřikal nic, jenom by tiše zíral. V současné době by totiž musel do věže každodenně vyběhnout osmačtyřicetkrát a více než pětsetkrát potáhnout za provaz. Nevěříte? Mám to spočítané. Je to neuvěřitelných 1 068 úderů srdce zvonu za čtyřiašest set hodin. To by asi starý zvoník jen stěží zvládl. Nadto by se asi musel na věž odstěhovat, neboť zvon dnes odbíjí i půlhodiny. A to ještě nepočítám menší zvon, tzv. „umíráček“. Ten sice nezvoní tak často a pravidelně, ale zato dlouho, neboť zvoní těm, jimž jejich vyměřený čas už vypršel. Takže my na tom našem kostele máme zvony dva; zvon života, který odměřuje čas našich všedních i svátečních dnů, a zvon smrti, jenž odbíjí první hodiny našeho nebytí. Tento ovšem neaktivuje rádiový signál (protože oni ve Frankfurtu nad Mohanem nevědí, kdo zrovna v Bělohradě umřel), takže spínač mechanismu umíráčku ovládá paní Irenka Raisová, která krom toho ještě vyprovází zesnulé zpěvem nebo hrou na varhany na jejich poslední cestě do nadčasového království Věčnosti.

Nejspíš si teď řeknete: „Lepší novoroční téma si vybrat nemohl?“

Přiznávám, že nemohl. Abyste tomu dobře rozuměli; přestože to mám jen pár kroků, do kostela nechodím, neboť víru nespojuji s náboženstvím, ale pokud to jde, tak se během dne třikrát zastavím a naslouchám rytmu zvonu. Tři sta sedm úderů ráno v sedm, tři sta dvanáct v poledne, tři sta šest navečer v šest. V pátek pak ve tři odpoledne ještě tři sta tři úderů navíc, neb v oné hodině zemřel Ježíš.

Říkám tomu chvíle šťastného vydechnutí.

Ráno poděkuji za to, že jsem se probudil, v poledne za to, že jsem, večer se pak pomodlím za to, abych se příští ráno opět probudil.

A chcete znát moji modlitbu? Je krátká a je beze slov. Tři zastavení, třikrát pět minut šťastného vydechnutí. Také vzpomínka na své nejbližší, na všechny žijící i dávno zemřelé, na pana Josefa Šulce, který, doufám, poslouchá ta zvonění také, protože jsou-li příznivé povětrnostní podmínky, zvuk zvonu na hřbitov na Byšičky dolétne. Sice slabě, ale na minutu přesně.

Je tomu sotva pár dnů, oslavili jsme konec roku, připíjeli si na zdraví, na spokojenost v životě, na úspěchy a taky na to, aby tento rok byl jiný, lepší než ten, který právě skončil. Protože jsem optimista, věřím, že tomu tak nebude. Bude stejný jako ten předešlý, jen bude o trochu horší, protože budeme zase o rok starší. Také zvon se opět rozezní a bude odpočítávat náš čas po celých dalších tři sta šedesát pět dnů, které budou mít čtyřiašest set hodin stejně jako dřív a každá hodina bude mít šedesát minut, stejně jako loni, předloni, před deseti či tisíci lety...

Na tom se nic nezmění.

Leckdo teď namítne: mění se ale doba? Nikoli. Doba je stále stejná, měníme se jen my, lidé. V posledních šestnácti letech spíš k horšímu. V každodenním shonu a snaze po výkonnosti spěcháme a často nechtěně ubližujeme těm druhým. Z každé hodiny našeho života se snažíme získat co nejvíce, ale víc než šedesát minut z hodiny stejně neurveme.

Takže vám v tomto roce 2007 přeji co nejvíce oněch vzácných chvil zastavení se a šťastného vydechnutí. Denně alespoň těch 3x pět minut...

A jsou to právě zvony našeho kostela, které nám ty chvíle připomenou. Pokud ovšem nevypnou elektrický proud. Pak sice zvon zmlkne a hodiny se zastaví, ale čas běží dál. Nic se za ta léta nezměnilo. Snad jen to, že za časů pana Šulce bil zvon i tehdy, když nešel proud.

Protože elektronika je sice dobrá věc, ale provaz je provaz.

Zeptali jsme se za vás

Gratuluji lázním k získání evropského certifikátu kvality. Překvapilo mě ale, že se do hodnocení negativně nepromítl problém s průjezdní komunikací mezi budovami lázní. Chtěl bych se zeptat ředitele lázní, zda tento problém hodnotitelům nevalil?

O problematice komunikace v Anenských slatinných lázních se při auditu Evropského svazu lázní hovořilo a do celkového hodnocení kvality poskytovaných služeb v našich lázních se průjezd středem areálu výrazně promítnul. Negativní postoj auditorů v našem případě však pomohlo zmírnit rozhodnutí zastupitelstva města o podpoře vybudování přeložky komunikace Jičín - Miletín. Budoucí trasa značně odlehčí dopravě nejen v ulici T. G. Masaryka a Lázeňské, ale eliminuje negativní vliv dopravy i v lázeňském areálu.

Ing. Radim Kalfus, ředitel ASL, a. s.

Proč se vždy výkop po kanalizaci zhutní a upraví a pak znovu rozkope, aby se udělaly přípojky?

Firma položí hlavní řád s odbočnými kusy. Ty se zaslepí speciálním víkem, výkop zasype a zhutní tak, aby dále nedocházelo k sesedání horniny. Pak se provede kontrola spádu laserem a kamerou a nakonec se celý systém natlakuje, aby se zjistilo, zda dokonale těsní. Pokud by se provedly přípojky, nebyla by tlaková zkouška kvůli nemožnosti utěsnění přípojek možná. Teprve takto zkolaudovanou kanalizaci

provozovatel převezme a pak je možné provádět přípojky.

Jiří Bičíště, místostarosta

Za jakých podmínek se půjčuje stan používaný jako zastřešení hlediště při koncertech a jaká je cena pronájmu (pro organizace i soukromníky)?

Cena půjčoveného na 2 dny pro soukromníky a cizí organizace je stanovena na 10.000,- Kč za celý stan a 6.000,- Kč za polovinu stanu. Dále je nutné připočítat manipulaci (dovoz, postavení, bourání), která je závislá na počtu najetých kilometrů a odpracovaných hodin. V průměru však činí cca 5.000,- Kč. Místní organizace města L. Bělohrad a přilehlých obcí jsou od půjčoveného a manipulace osvobozeny. Rezervaci je možno zamluvit na MěÚ u p. Bičíště.

Jiří Bičíště, místostarosta

COMPLETE INTERNET SERVICES

Complete Internet Services, s.r.o.
Fortna 43, 506 01 Jičín
Nám. K.V. Raisa 147, 507 81 L. Bělohrad
tel.: 800 900 231
www.internetnaklic.net

**Nabízíme profesionální:
webhosting, webdesign
přípojení na Internet**

registrace a provoz domén, poštovních schránek, webových stránek, tvorba www, programování objednávkových, rezervačních a administračních aplikací, programování systémů snadné aktualizace, provozování bezdrátových sítí

mezi naše zákazníky patří:
AGS Jičín, Kobit, Alucon, Lemex, Hailo, Město Lázně Bělohrad, Motonet, Leaseplan, Evropská Databanka a mnoho dalších.

cis - internet na klíč

Co je to spolek Frič?

Idea založit spolek Frič v Lázních Bělohradě vznikla v roce 2004, u příležitosti stého výročí postavení Fričova muzea.

„Účelem tohoto ústavu jest šířiti vědomosti v lidu našem, doplňovati názorně, čemu kdo z knih a škol se naučil, povzbuzovati k pozorování zjevů přírodních a usnadňovati jich porozumění“, vyložil Antonín Frič posláný muzea při své úvodní přednášce. Přidáme-li kulturní a společenskou angažovanost, máme před sebou posláný spolek Frič.

Spolek Frič sdružuje členy na základě společných zájmů, praví se v jeho stanovách. K cílům, které si jeho členové stanovili, patří tvorba esteticky, kulturně a sociálně příhodného prostředí pro život lidí v regionu, zachování přírodního bohatství, pořádání kulturních a společenských aktivit a vydávání publikací.

Vedle několika akcí v roce 2005 a 2006 (Chvilka pro radost, film o Františku Škroupovi, koncert Traditional Jazz Studio, Vodomil Pardubský, Svatováclavský večer hudby a poezie) jsou zvláštní příloha Bělohradských listů o Antonínu Fričovi a kniha Lázně Bělohrad – Vlastivědná čítanka prvními publikacemi, na kterých se spolek Frič významně podílel.

Spolek Frič v Lázních Bělohradě byl registrován ministerstvem vnitra České republiky v roce 2005. Statut spolku určuje za svého čestného předsedu profesora Antonína Friče, kancléřem je Ing. Jaroslav Jirásko. Spolek má v současné době 15 členů.

Každý, kdo se chce stát členem, může tak učinit podepsáním stanov spolku s uvedením svého jména a kontaktní adresy. Členský příspěvek činí 200,- Kč ročně. Shromáždění členů, které se koná nejméně 2 x ročně, určuje program činnosti, schvaluje zprávy o hospodaření a hodnotí uskutečněné akce.

Milena Černá

... Starosta odpovídá ...

Jsou v okolí Bělohradu nějaká chráněná území?

Ano, v katastrálním území Horní Nová Ves je přírodní rezervace Kamená hůra (výměra 13,16 ha), v k.ú. Hřídlec je přírodní památka Hřídlečská hůra (výměra 2,11 ha), v k.ú. Brtev (zasahuje i do k.ú. Vřesník a Lukavec) je přírodní památka Byšičky (výměra 89,97 ha), v k.ú. Lázně Bělohrad je přírodní památka Bělohradská bažantnice (výměra 51,19 ha) a v k.ú. Dolní Javoří, Horní Nová Ves a Uhlíře je přírodní památka Údolí Javorky (výměra 7,5 ha). Pro zajímavost v rámci okresu Jičín je celkem 30 přírodních památek, 7 přírodních rezervací a CHKO Český ráj.

Jak hodnotíte volební programy jednotlivých stran, které kandidovaly do zastupitelstva našeho města?

Myslím si, že volební programy jednotlivých subjektů, které kandidovaly do zastupitelstva našeho města, jsou si dost podobné. Především v oblasti investic je shoda na dobudování inženýrských sítí, chodníků a komunikací, přípravě stavebních parcel, u 3 stran se nově objevuje koupaliště, shoda asi je i v nutnosti rekonstrukce zámku, či výstavbě nebo rekonstrukci sídla městského úřadu, zaujala mě i shoda v nutnosti řešit obchvat Bělohradu. Jsem rád, že se objevují i návrhy na řešení některých problémů, které občany města dlouhodobě trápí. SNK - ED má např. ve svém programu řešení problému pohybu psů a ODS řešení problému alkoholismu, „veřejného opilství“ a drogové závislosti mládeže.

Je pravda, že státní kontrola zjistila chyby při přidělování bytů ve městě a při výstavbě sociálních bytů na Malém náměstí?

Pravda to není. O kontrolu požádala jedna občanka města, které z důvodu dluhu na nájemném nebyla dle rozhodnutí rady města nabídnuta nájemní smlouva v novém bytovém domě na Malém náměstí. Kontrola ze Státního fondu rozvoje bydlení (poskytovatel dotace na výstavbu bytů pro příjmově vymezené občany) prověřila jednak použití dotace, jednak přidělení těchto

bytů. Při kontrole nebylo zjištěno žádné pochybení.

Proč jste jako sociální byty stavěli tak pěkný dům? Vždyť by stačila jen obyčejná krabice!

Za prvé nejde o sociální byty, ale o byty pro příjmově vymezené občany. Za druhé jde o objekt téměř v centru města, a proto jsme chtěli zachovat jeho původní architekturu. Rada města se domnívá, že např. kontejnerové byty jako ve Vsetíně se hodí někam na okraj města, ale ne do centra. Na výstavbu jsme navíc obdrželi poměrně vysokou dotaci (550 tisíc Kč na jednu bytovou jednotku). Často slyším i dotazy, jak si ohlídáme, aby byty nebyly nájemníky zničeny a jak je vysoké nájemné. Nájemné činí 40,- Kč/m² a smlouvy uzavíráme na období jednoho roku. Při problémech s placením nájemného či s poškozením domu nebude smlouva s nájemníkem obnovena.

Slyšel jsem, že dostavba tenisové haly má stát 15 milionů Kč a mají v ní být jen sociálky. Nepřipadá vám to předražené?

Situace se má trochu jinak. Dostavbu tenisové haly bude tvořit druhá hala se 4 hernami na stolní tenis a spojovací krček se sociálním zázemím (šatny, sprchy, WC, sklady), posilovnou a bufetem. Dále terasa a úpravy okolí. Cena je cca 14 mi-

lionů Kč a věříme, že ji téměř pokryje státní dotace, o jejíž získání usilujeme. Jsem přesvědčen, že pro další rozvoj města a turistického ruchu je výstavba podobných zařízení obrovským přínosem. Obzvlášť, když výstavba je z velké části pokryta státními prostředky a ne z rozpočtu města.

Zastupitelstvo města informuje

Poslední veřejné zasedání zastupitelstva města v roce 2006 se uskutečnilo **13. prosince v konferenčním sále lázeňského hotelu Anna Marie**. Zastupitelé nejprve vyslechli zprávu z jednání rady města a poté se zabývali nákupem a prodejem nemovitostí, kde m.j. schválili prodej bývalé školy v Uhlířích za minimální cenu 1,4 mil. Kč a bytového domu č.p. 196 v Lázních Bělohradě za minimální cenu 0,6 mil. Kč obálkovou metodou. V dalších bodech jednání schválili rozpočtové opatření č. 5/2006 a rozpočet města pro rok 2007 jako vyrovnaný ve výši 44.377.000 Kč. Dále byli zvoleni členové finančního a kontrolního výboru a schválena upravená veřejnoprávní smlouva na projednávání přestupků s městem Jičín do 31. 12. 2010. Zastupitelé rovněž projednali a schválili odměny členům zastupitelstva města od ledna 2007, kupní smlouvu s VČP na plynovod v Nerudově aleji, zprávu kontrolního výboru, mandátní smlouvu s firmou Dabona týkající se rekonstrukce zámku, termíny zasedání rady města a zastupitelstva města v roce 2007 a cenu vodného ve Hřídleci a v Uhlířích. Zastupitelé rovněž přijali informace o projednávání změny č. 2 územního plánu města a o výši vodného a stočného v rámci VOS, a.s. Jičín od ledna 2007.

Salon lázeňství

13. Salon lázeňství a konferenci na téma „**Lázně v obci a obec v lázních**“ uspořádalo v říjnu 2006 v jihočeských lázních Třeboň **Sdružení lázeňských míst České republiky**. Členy této organizace je 36 měst a obcí, v nichž mají sídlo lázeňská zařízení. Sdružení úspěšně zastupuje a prosazuje zájmy lázeňských měst, v minulosti např. pomohlo vzniku dotačního programu Ministerstva pro místní rozvoj, díky němuž došlo ke zlepšení stavu lázeňské infrastruktury (chodníky, komunikace, parky, dětská hřiště, atd.) v řadě lázeňských míst včetně Lázní Bělohradu.

Podzimní třídní Salon lázeňství byl zaměřen na spolupráci měst a obcí s lázeňskými zařízeními. V úvodním projevu zdůraznila **prezidentka Evropského svazu lázní MUDr. Janka Zálesáková** ze Slovenska, že hlavním organizátorem tvorby lázeňského prostředí by mělo být město, které by mělo využít ke zlepšení prostředí v lázeňském městě i vybírání lázeňský poplatek. Vysvětlila, že pokud chce být některé město městem lázeňským, nemůže brát lázně jako každý jiný podnikatelský subjekt, ale musí pro existenci lázní vytvářet podmínky. Za největší problémy v českých lázeňských městech považují zahraniční návštěvníci žebrající bezdomovce, asijské trhovce, průtahy hlavních komunikací lázněmi či příliš průmyslových podniků.

Na její projev navázala **předsedkyně Svazu léčebných lázní ČR a ředitel-**

Třeboňské náměstí

ka Lázní Františkovy Lázně a. s. Ing. Hana Heyduková. Ta se zabývala předpoklady vzniku a existence léčebných lázní, které jsou velice přísné a pro některá lázeňská místa může být problémem je splnit. Dle lázeňského zákona jde např. o podíl zeleně (4 ha na 100 lůžek), kvalitu ovzduší, kvalitu léčebného zdroje, zařízení pro využití volného času, možnosti kulturního vyžití, atd. Vysvětlila, že po komunálních volbách bývají rozdílné názory členů zastupitelstev na podporu lázeňství v jednotlivých městech.

Předseda Sdružení lázeňských míst ČR a starosta města Třeboně Ing. Jiří Houdek popsal situaci v Třeboni, kde je město vlastníkem Bertiných lázní i Lázní Aurora, což je v ČR výjimkou, neboť majiteli lázní jsou převážně privátní organizace nebo stát. Město do rozvoje lázeňských zařízení investuje značné částky a využívá dotace ze státního rozpočtu i EU. Příkladem je výstavba čerstvě otevřeného aquaparku „Aqua viva“ v Lázních Aurora za cca 150 mil. Kč, která byla převážně kryta z dotace EU, nebo výstavba sportovní haly v rámci Bertiných lázní. Oboje lázně podporují sport ve městě a jsou např. generálními sponzory extraligových házenkářů a divizních fotbalistů.

Se zajímavým příspěvkem poté vystoupil **předseda Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče RNDr. Jiří Schlanger**. Vysvětlil, že lázeňství čerpá pouze 1,98 % z objemu prostředků zdravotního pojištění a téměř 50 % léčených indikací jsou indikace pohybového aparátu.

Vedoucí oddělení státní podpory v cestovním ruchu Ministerstva pro místní rozvoj Bc. Margit Beníčková informovala, že rokem 2006 skončil státní program podpory cestovního ruchu MMR, ve kterém bylo během 6 let rozděleno na podporu lázeňství 540 mil. Kč. Podpora cestovního ruchu bude od roku 2007 probíhat přes kraje a půjde o prostředky EU. Do roku 2013 by mělo být rozděleno např. v rámci NUTS II. (Liberecký, Královéhradecký a Pardubický kraj) 483 mil. EUR.

Z dalších referátů zaujal příspěvek **vedoucí odboru kultury a CR Krajského úřadu Jihočeského kraje Darji Bártové** o zpracované koncepci rozvoje lázeňství v jižních Čechách, **proděkan Zahradnické fakulty Mendelovy zemědělské a les-**

nické univerzity Lednice Doc. Ing. Pavla Šimka, PhD. o revitalizaci parků v lázeňských městech či **projektové manažerky města Třeboň Ing. Marcely Houdkové** o specifikách rozvoje kultury v lázeňském městě.

Účastníci Salonu lázeňství měli možnost absolvovat v rámci programu lázeňské procedury v Lázních Aurora, prohlédnout si Bertiny lázně a historické město Třeboň. Někteří využili i nabídku poznávací exkurze po jihočeských lázních Bechyně a Vráž.

Vzhledem k tomu, že po říjnových komunálních volbách došlo v řadě lázeňských míst ke změně starostů, proběhne v pátek **26. ledna v Poděbradech Sněm Sdružení lázeňských míst**, který zvolí nové orgány (předseda, rada, atd.) a rozhodne i o úpravě stanov SLM.

Hodnocení roku 2006

Vážení spoluobčané,

v minulém čísle Bělohradských listů jsem hodnotil skončené volební období. Rok 2006 byl z řady důvodů mimořádný, proto se ho nyní pokusím ještě zhodnotit samostatně.

V minulém roce proběhly dvoje **volby**, v červnu do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, v říjnu do městského zastupitelstva. V parlamentních volbách v našem městě jasně zvítězila ODS, bohužel ani téměř sedm měsíců po volbách stále nemá Česká republika vládu. V komunálních volbách také jasně zvítězili nezávislí kandidáti pod hlavičkou Klubu podnikatelů Bělohradska. Nové zastupitelstvo kontinuálně navázalo na práci minulého zastupitelstva a ještě v prosinci se zastupitelé sešli, aby schválili rozpočet města pro rok 2007. Všem členům minulého zastupitelstva bych chtěl tímto poděkovat za jejich práci a novému zastupitelstvu popřát hodně úspěchů při jeho činnosti.

Rok 2006 byl naprosto mimořádný výší **investic** v našem městě. K dnešnímu dni ještě nemám přesná čísla, ale předpokládám, že jsme získali na různých dotacích a grantech cca 50 milionů Kč a celkem proinvestovali cca 100 milionů Kč. Kromě dotací a vlastních zdrojů města se na investicích ještě podílely prostředky Vodohospodářské a obchodní společnosti, a.s. Jičín v rámci smlouvy o sdružení prostředků na výstavbu kanalizace, nízkouročený úvěr ze SFŽP na tutéž akci, který bude rovněž splácet VOS Jičín, prostředky z prodeje pensionu Pardubek a stavebních parcel, bankovní úvěr a rezerva z roku 2005.

Za nejvýznamnější investiční akce lze považovat výstavbu **sportoviště u základní školy** (dotace 15 mil. Kč), výstavbu **kanalizace** (akce pokračovala z roku 2005 - dotace v roce 2006 více než 12 mil. Kč, podíl VOS 7,5 mil. Kč, nízkouročený úvěr cca 4 mil. Kč), výstavbu **tenisové haly** (dotace 15 mil. Kč), výstavbu **bytů pro příjmově vymezené občany** (dotace 3,85 mil. Kč), dokončení **vodovodu v Lánech** (akce rovněž pokračovala z roku 2005, dotace v roce 2006 0,6 mil. Kč), revitalizaci **zámeckého parku** (dotace 0,7 mil. Kč), výstavbu **inženýrských sítí v ulici Karla Moora** (akce pokračovala z roku 2005, dotace v 2006 0,2 mil. Kč), opravu **pomníku obětem 1. světové války v Horní Nové Vsi** (dotace 0,96 mil. Kč), rekonstrukci **sociálních zařízení v mateřské škole L. Bělohrad**, výstavbu **chodníků** v Kotykové aleji, v Komenského ulici a v Dolní Nové Vsi, výstavbu **sběrného dvora** (dotace 0,67 mil. Kč), nové **veřejné osvětlení** v ulicích Komenského, Bezručově a kpt. Jaroše, nákup **trávníkové sestavy** (dotace 0,5 mil. Kč), atd. Některé z akcí budou kompletně **dokončeny až v průběhu roku 2007** (Komenského ulice, sběrný dvůr, kanalizace, veřejné osvětlení, atd.).

Z výstavby sportoviště u ZŠ

Na druhou stranu jsme museli některé původně naplánované akce vzhledem k získaným dotacím a nutnosti použít vstřícnost ze strany města **z rozpočtu vyřadit**. Šlo např. o zadláždění autobusového nádraží a prostoru u firmy Klas, nákup nových autobusových zastávek, úpravu obřadní místnosti či rekonstrukci sociálního zařízení v MŠ Horní Nová Ves.

V průběhu roku jsme připravili **projektovou dokumentaci** na řadu dalších investičních akcí (rekonstrukce Nerudovy aleje, Nádražní a Zámecké ulice, výstavbu vodovodu a kanalizace v Brtvi, atd.) nebo máme dokumentaci, příp. i stavební povolení z dřívějších let (přestavba haly SOU, výstavba herny na stolní tenis a zázemí, rekonstrukce Památníku K. V. Raise, výstavba chodníků v Horní Nové Vsi, atd.). Zahájili jsme také práce na přípravě žádosti o dotaci na **rekonstrukci zámku**. Zastupitelstvo města v prosinci rozhodlo o **prodeji** bývalé školy v Uhlířích a bytového domu č.p. 196 na Jiráskově nábřeží.

V červnu byla schválena **změna č. 1 územního plánu města**, která přinesla především rozšíření lokalit pro výstavbu rodinných domů. Byly též zahájeny práce na realizaci změny č. 2 územního plánu. Vzhledem k žádostem občanů je do ní zařazeno další rozšíření lokalit pro bydlení, rozšíření lokality pro rozvoj lázeňství, ale i místo pro zvažované koupaliště či parkoviště pro veřejná sportoviště. Ve změně č. 2 ÚP bude řešena i přeložka průjezdu městem ve směru severojižním.

Ve spolupráci se sdružením Podzvičinsko a městem Dvůr Králové jsme získali dotaci z prostředků EU na **propagační materiály**, které budou vydány v roce 2007, pomocí grantu Královéhradeckého kraje jsme vydali **Vlastivědnou čítanku**, jejíž autorkou je MUDr. Milena Černá. Úspěšně si při získávání grantů vedla i **Základní škola K. V. Raise**, která tak mohla vybavit učebnu výpočetní techniky a multimediální učebnu s interaktivní tabulí. Na začátku roku řešilo zastupitelstvo situaci v **mateřské škole L. Bělohrad** a rozhodlo o sloučení obou mateřských škol do jedné pod názvem Bělohradská mateřská škola pod vedením paní ředitelky Jany Feixové. Zastupitelstvo města v průběhu roku také schválilo smlouvu o rozšíření působnosti **Městské policie** Nová Paka na území L. Bělohradu. Městská policie tak v Bělohradě dohlíží hlavně na dodržování dopravních předpisů.

Ve městě probíhá bohatý **kulturní život**, jehož vrcholem bylo Bělohradské kulturní léto s tradičním folklorním a country festivalem a vzpomínkou na spisovatele Karla Václava Raise u příležitosti 80. výročí jeho úmrtí. Rada města musela ale z důvodu malého zájmu o filmová představení rozhodnout o výrazném **omezení provozu kina** od začátku roku 2006. O **Bělohradské listy** je naopak značný zájem a každého čísla se prodává cca 1.100 výtisků.

V roce 2006 jsme prodali **9 stavebních parcel** a v Lázních Bělohradě je celkem rozestavěno více než 30 rodinných domů (jen v roce 2006 získalo stavební povolení na rodinný dům 18 stavebníků). Ve městě je nejnižší nezaměstnanost z měst okresu Jičín a naopak do města přicházejí zahraniční dělníci, což někdy činí problémy. Výrobu rozšířil **Alucon**, daří se **Depragu**, který otevřel společně se SOU nový učební obor obráběč strojů, **Anenské slatinné lázně** získaly certifikát kvality Europespa med. V průběhu roku byly ve městě otevřeny nové kavárny (Kafebar, Bohumilka) a pension U Kapra s restaurací.

Rozpočet města pro rok 2007 nepředpokládá výraznější investice, spíše dokončení akcí z roku 2006. Přesto by měla být ve městě zahájena akce s názvem „**Čistá Cidlina**“, což je odkanalizování obcí na toku řeky Cidliny a jejích přítocích a jejím investorem bude VOS, a.s. Jičín pomocí dotace z EU. V našem městě by měly být odkanalizovány Prostřední a Horní Nová Ves a Lány a mělo by dojít k další intenzifikaci ČOV. Celkově jsou náklady v L. Bělohradě odhadnuty na cca 75 mil. Kč. Město bude opět majitelům nemovitostí přispívat na kanalizační přípojky. Zahájení akce je odvislé od dokončení přípravných prací a výběru dodavatele.

Závěrem bych chtěl **všem občanům města a přilehlých obcí popřát jménem svým i jménem zastupitelstva města hodně zdraví, štěstí a optimismu do roku 2007.**

V lese byla zima, a když v hájovně rozsvítili, tiše jsem šel pod okna, díval jsem se, viděl jsem pána v zelené košili a paní, která seděla u stolu a četla, a tak jsem se osmělil a nadechnutím otevřel branku a pak jsem zaducal na dveře a slyšel jsem, jak pán v zelené košili řekl. Co je to tak v pozdní čas? Koho to sem čerti nesou? A domácí paní řekla, to bude Lesan. A otevřela a já jsem stál a díval jsem se do jejich očí a ona mne hladila a rukou mne zvala dál do hájenky. Co jsem říkala, řekla. A pan hajný v zelené košili mávl rukou a řekl. Když už jsi, Lesane, tady, tak si sedni. A já jsem se točil do koutka, bylo tam teplo a kouřilo se mi z kožíšku.

Bohumil Hrabal: Slavnosti sněženek (volně upraveno)

Slavný spisovatel Bohumil Hrabal, coby pes Lesan, takto vstoupil do hájenky.

Bělohradské listy se tak trochu pokusí následovat mistra Hrabala a hodlají přiblížit svým čtenářům hájenky, jež se nacházejí a nacházejí v blízkém okolí. Hájenky se dělily na hrabčecí a nadační. Nejprve se chceme věnovat prvním uvedeným, které patřily hrabčecí rodině Merveldtovým, pocházejícím z chorvatské větve Němců.

Postupně se pokusíme vám přiblížit 9 hrabčecích hájenek. Pro lepší orientaci uvedeme v příštím čísle i mapku umístění hájenek.

Hájenka na Byšičkách

Hájenka se nachází 300 metrů východně od kostelíku sv. Petra a Pavla na Byšičkách. Před hájenkou je Vosmický rybník a směrem k Lukavci následují rybníky: Bahník a Zákovský. V okolí se nalézají slatinné louky s vzácnými druhy bahenních rostlin, čolků, ropuch, rosniček, ještěrek, užovek a vodního ptactva.

Hrabčecí rodině patřilo v tomto revíru 180 ha lesa. Jednalo se o Mlaka, Homolku, Bulici a Byšičky, kde probíhala i hranice s taktéž hrabčecím revírem v Dobši. Les je převážně tvořen

U hájenky ve čtyřicátých letech

Hájenka dnes

jehličnatým porostem a dnes je v druhém vegetačním stupni. Přechází se i na listnatou dřevinu, její hlavní dominantou je dub zimní (letní) *quercus petraea* (robur). Současným majitelem hájenky na Byšičkách je Myslivecké sdružení se sídlem v Hořicích.

Hájenku pravděpodobně postavili nebo přestavěli Merveldtovi před sto lety. Prvním hajným byl Maťátko z Dobše. Maťátka vystřídal Rotmaier, po kterém přichází na byšičskou hájenku Josef Popek (ročník 1896). Ten sloužil s hrabětem Bernhardem Merveldtem za první světové války u dragounů. Merveldt, který se narodil 7. 3. 1890, byl o šest let starší než Josef Popek. Toho si mladý hrabě oblíbil, dokonce se vypráví, že Popek zachránil Merveldtovi život, kdo ví...

Ohnišťanský rodák Josef Popek a jeho žena Anna začínají sloužit na hrabčecí hájence v Hořeních Lánech. Bylo krátce po první válce a v Hořeních Lánech spatřil světlo světa i jejich syn Václav (1920). Poté Popkovi nastupují do další hrabčecí hájenky v Uhlířích. Tady chodí do obecní školy syn Václav, který vždy s nadsázkou tvrdil, že absolvoval Uhlířskou universitu.

Lépe než já ale umí vyprávět jeho manželka paní Jarmila Popková:

Václav Popek

„Někdy v 39. roce střídají Popkovi Rotmaiera v hájence na Byšičkách. Rotmaier byl Němec a v hájence měl obraz Hitlera. Starý Popek mu obraz führera sundal ze stěny a rozšlapal. Ale Rotmaier byl sice Němec, ale s českým myšlením. 13. února 1942, to mně nebylo ještě ani dvacet, jsme se s Václavem brali. Svatba byla v kostele, hostina na byšičské hájence. Ženicha, Václava, který měl hospodářskou školu, pasoval při naší svatbě pan hrabě na hajného, byl to krásný akt.

Hájenska měla dvě místnosti v přízemí a dvě v patře. Na dvorku studna a studánka byla i před hájencou u hráze rybníku Vosmik. Elektrický proud nebyl a není dodnes. Svítlo se petrolejkou. Často k nám na hájenu chodil pan hrabě a ještě víc jeho dcery Anny a Netty. Těm hrozně chutnal náš kozí tvaroh. Anny je o něco starší než já, Netty, provdaná Bernardeta Kinská, je stejný ročník jako já. Dělalí jsme i hostiny po honěch, hrabě to nařídil a nechtěl, aby vařila bába-kuchařka ze zámku. Nejvíc si pochvaloval pečínku z jater.

Josef Popek

Ve třiačtyřicátém v létě (21. 7.) se v hájence narodil náš syn Milan. Jezdila jsem s kočárkem dolů do Bažantnice a do Bělohradu. Když bylo Milanovi 18 měsíců, tak mi vypadnul ze sedačky a kutálel se dolů z kopce, po té kamenité cestě jak jde ke spodnímu altánku. No hrůza. Milan pak vždycky s úsměvem povídal, že je tímto pádem poznamenan.

Dnešní stav

Jednou jsem se vracela s klukem do hájanky a v tom spodním altánku vidím, že visí nějakých chlap, snad oběšenec, napadlo mě, děs, krve by se ve mně nedořezal, bylo již k večeru, šero. Už jsem chtěla křičet, přijedu blíž a on to mistr malíř Dlabola cvičí na trámu altánku...

Taky jsem jezdila na Hluboký, kde měl v pronájmu koupaliště nějaký Hátle. Koupání fajnový a dobrý i domácí párky. A na hájenu kousek.

V roce 1947 se Václav Popek, jeho žena Jarmila a čtyřletý syn se stěhují do další hájanky.

Do Olešnice v Orlických horách. Z téhle hájanky má dnes chalupu český hokejový gólman Roman Salfický. Z Olešnice jde 30 letý Popek do poleší v Sedloňově a posléze i do nové hájanky v Brtvi. Jeho otec Josef slouží na Byšičkách do roku 1953. Je posledním hajným v hájence na Byšičkách. Josef Popek umírá v třiasedmdesátém v Mlakách, bylo mu 77 roků. Jeho syn Václav v pětasedmdesátí. Hroby jsou 300 metrů od jejich hájanky, na hřbitově u kostelíku sv. Petra a Pavla na Byšičkách.

A ještě něco mají Josef a Václav Popkovi společného: oba dělali plavčíka na koupališti Pardoubek. Nádhernou profesí hajného po nich zdědil vnuk a syn Milan.

Závěrem jedna pověst:

Občan z Lukavce se vracel z Vřesníku. Ukryl se před bouřkou v hájovně na Byšičkách a v pozdní noci, když bouře ustávala, uviděl zlou zámeckou paní zapřaženou v pluhu, jak poháněna čertem, namáhavě oře brázdu. Zlá zámecká paní byla vskutku postrachem všech bělohradských poddaných. Byla to paní Marie Alžběta z Valdštejna, paní zlá a hrdá, která poddané týrala a peníze marnotratně utrácela.

Jak jsme jeli za spisovatelem Stanislavem Rudolfem

Stanislav Rudolf v roce 1957

Stanislav Rudolf dnes

Nejsem dost starý a nejsem původem Bělohradák. To mě vyřadilo z možnosti, abych se někdy setkal v bělohradské škole se spisovatelem Stanislavem Rudolfem. Tohle štěstí, tedy donedávna jsem nevěděl, že takové štěstí také existuje, měl třeba Eda Čeliš a Pepík Špůr. Oba tyto pány a mnohé další za šest let svého působení v Lázních Bělohradě pozdější pan spisovatel učil.

A právě Eda mě již dlouho přesvědčoval, že za Stanislavem Rudolfem musíme zajet, že nám píše do listů a že se s ním zná, a tak dále a tak podobně. Moc se mně nechtělo, ale najednou se přiblížily spisovatelovy kulaté a docela významné pětasedmdesáté narozeniny a mně nezbylo, než kývnout. Musím dodat, že chronicky nerad chodím na návštěvy.

V pondělí 18. prosince odpoledne oholení, naladěni jsme vyrazili v neumytém autě směrem na Brandýs nad Labem. Až po ceduli označující město vše šlo krásně. Pak Eda zavelel: „*Za koleje je sokolovna a tam odbočíme.*“ Koleje byly, sokolovna nikde, pak zas byla sokolovna a koleje až za ní, nakonec jsme správnou ulici našli, neboť našinec má hubu. Před spisovatelovou vilkou stál chlapík, který zvesela hlásil: „*To běžte dál, oni jsou určitě doma.*“ Tak jsem se seznámil se spisovatelem Stanislavem Rudolfem a jeho ženou Jaroslavou. Musím uznat, domek má pěkný, paní má doma perfektně uklizeno a dělá dobré chlebičky.

Oba se k nám chovali jako bychom byli přinejmenším státní návštěva. Hezky jsme si popovídali, veselé historky z let, kdy mladý učitel Rudolf učil v Bělohradě, střídaly historky, jak jeho paní učila ve Svatojánském Újezdě, kde v té době oba žili. Dozvěděli jsme se, jak žijí dnes a co jejich děti.

Prostě pel mel životní historie dvou zajímavých lidí, podbarvené společnými vzpomínkami Edy Čeliše a Pepíka Špůra. Odjížděli jsme za tmy, plni dojmů, kafe a někteří i řeckého koňaku. Já jsem si však odnášel dojem, že některá návštěva může být i velmi příjemná, a že se život musí prožít, aby se o něm daly napsat tak hezké knížky, jaké píše Stanislav Rudolf (když jsem přijel domů, honem jsem si alespoň něco přečetl). Je jasné, že i v pětasedmdesáti může být člověk v dobré kondici, rozmaru a plný humoru. Přeji vám i vaši paní, pane spisovatel, ať vám zdraví a humor ještě dlouho vydrží, a děkuji za pohostinnost.

VĚTY OZNAMOVACÍ A TÁZACÍ PRO STANISLAVA RUDOLFA

Pane učiteli, vaše železnická babička Anna Rudolfová prý fantasticky počítala z paměti. Lehce mezi sebou násobila trojmístná čísla, uměla odtrojmocňovat. Skutečně, nepřeháníte?

Ani v nejmenším! Babička, která pocházela z Vidochova, patřila zřejmě do generace dívek, jejichž rodiče nepokládali školní vzdělání pro venkovskou ženu za nezbytné. Takže neuměla číst a pokud se týká psaní, dokázala se jednou za měsíc podepsat listonošovi, když jí přinesl důchod. Ale matematickou paměť měla vynikající! Opravdu uměla z paměti násobit bez jediné chyby trojčíselná čísla. Když jsem začal chodit do gymnasia, naučil jsem ji dokonce i odtrojmocňovat. Zřejmě na jejím mozgovém harddisku bylo nějaké volné místo, tak je využívala. Naštěstí jsem tuto vlastnost po ní nezdedil! Už od dětství mě přitahovala četba, knížky...

Jaké máte dnes vzpomínky na své působení na bělohradské základní škole. Nastoupil jste v září 1956 a pro vás, žáky, kteří byli o jedenáct, dvanáct roků mladší, jste představoval nového moderního kantora. Byl jste naším idolem, vzorem a zvlášť holky byly u vytržení. Najednou byl váš dějepis, čeština i zpěv oblíbenými předměty.

Vzpomínky na toto období svého života mám krásné. Snad proto se mi neustále vracejí. A na displeji paměti mám své třídy osmáků a deváťáků, které jsem učil předměty, do nichž jsem sám byl zapálen. Tedy češtinu a dějepis. A někdy, když bylo třeba za někoho zaskočit, i občanskou výchovu nebo tělák.

Pamatuji se třeba na situaci, kdy jsem o přestávce opravoval ve třídě diktáty, půl třídy žáků mě obklopilo a každý z nich čekal, jakou známku dostane. Přitom se mnou

diskutovali i o všedních věcech. Jeden kluk třeba řekl: „Pane učiteli, můj táta má takovou sílu, že klidně zvedne prázdný valník!“

Jeho spolužák sykl: „Cccc...! To můj táta ho klidně zvedne a ještě sám odveze do stodoly!“ Všichni v obdivu ztichli. Obrátil jsem se na žáka, který stál mlčky po mé levé straně. „A co ten tvůj, Járo?“

„Můj, prosím, krade!“ odpověděl Jára hrdě. A dodal, že pracuje někde ve skladu potravin, takže občas domů přiveze nějaké dobrůtky.

Celá třída mu takového tátu záviděla.

Použil jste, pane učiteli, také někdy dnes tolik zavrhaných fyzických trestů?

Ano, během svého celého kantorského období dvakrát! Jednou, když

jsem při češtině bělohradské žáčky přesvědčoval, že přístavek ve větě je vlastně volný přívlástek, přihlásil se jeden drzoun a prohlásil, abych si takové blbosti vykládal doma babičce!

Vyzval jsem ho, aby mě doprovodil na chodbu a tam mi to ještě jednou v tichu zopakoval. Sotva otevřel ústa, jednu jsem mu vypleskl - nu a měl jsem s ním na zbývajících dva roky vystaráno!

Situace, kdy jsem dalšímu žákovi uštědřil fac... pardon: důrazné varování, je trochu složitější, takže ji vysvětlím snad někdy příště.

Co Svatojánský Újezd, kde jste s manželkou Jarkou bydleli v bývalé jednotřídní škole? I dnes tam místní vzpomínají na Rudolfovi. A vám asi není tahle obec, kde se kostel objíždí jednosměrkami, tak od věci. Vždyt' máte ve svém brandýském bytě v obyváku olej Vojty Záveského - Svatojánský Újezd.

Tak tenhle obraz jsem dostal u příležitosti pojmenování tamější obecní knihovny mým jménem. Mám dojem, že je to celorepublikový unikát, kdy je knihovna pojmenována jménem žijícího spisovatele. Také proto si té pocty vážím.

Ale na Svatojánský Újezd mám rovněž spoustu dalších, krásných vzpomínek. Bydleli jsme v budově školy, kde moje žena Jarka učila, znali se skoro se všemi sousedy, a společně s nimi organizovali různé kulturní akce. Hráli s dětmi divadlo, s mládeží tančili při slavnostních večerech Českou besedu a na jaře pořádali takzvané Dny na návsi. Těm předcházela celooobecní sbírka potravin, které jsme pak odvezli do Mlázovic a tam nám z nich jeden šikovný pán pekl cukrové pochoutky. To byly budoucí ceny do tomboly, prémie za umístění v různých závodech... přiznávám, že se o vítězství nesnažili jenom ti mladí, ale i starší občané.

Vůbec. Jak se žije člověku z Podkrkonoší, z Jičínka, v Polabí. Říká se, že v Polabí nemají mladí ani kam jít na rande.

Tak oni si nějaké to intimní místečko i tam jistě najdou. Ale přiznávám, že ani po pětaticeti letech, kdy v Polabí bydlím, kde máme svůj domeček, nedám na Český ráj a Podzvíčínsko dopustit. Prostě, když už se autem blížíme s Jarkou k Bělohradu a vyjíždím za Chotčí kopec, když se nám rozevře ta krásna zdejšího kraje, nejsem dojat, jsem nadšen a šťastný, že tohle všechno zase mohu spatřit.

Do své manželky jste se, pane učiteli, zamiloval při studiích na Pedagogické fakultě v Českých Budějovicích. Budějovickou čtvrtí je přece i Rudolfov. Lákal Rudolfa Rudolfov chodit sem na milostné schůzky?

Stanislav Rudolf a Eduard Čeliš

No samozřejmě! Jednak jsem mohl Jarce vyprávět o svém geniálním pradědečkovi, po kterém dostala čtvrt jméno (což byl pochopitelně můj výmysl!), a když nás cesta zavedla do lesa, šeptal jsem jí vášnivě do ouška: Řekněte mi, slečno, jak to děláte, že hodiny neoněmí, když se svlékáte?

Účinkovalo to?

Naprosto bezpečně. Výsledek znáš. Žijeme spolu už víc než padesát let, i když Jarka často tvrdí, že přežít se mnou těch 26 hodin denně je nad lidské síly.

V Brandýse máte pěknou vilku mezi sokolovnou a hřištěm. Hokejista Jaromír Jágr se narodil 15. února, vy 16. února o čtyři desítky let dřív. Co sport, jak jste s ním vycházel? Někde v časopise jsem viděl vaši fotku z překážkového běhu...

S Jaromírem Jágre se lišíme nejen věkem, ale asi i stavem bankovního účtu. Ale k tvé otázce: sportoval jsem od dětství, hrál volejbal, skákal o tyči a rád lyžoval. Jen plavání nejsem dodnes nijak moc nakloněn. Dokonce uvažuji o tom, že ten nezámek budeme mít my, Podkrkonošáci, asi v genech, nevím.

Skoro před padesáti lety jste napsal pro žáky bělohradské školy divadelní hru Přítel odchází v noci. Ze života mladičkého Karla Václava Raise. Jak přichází vaše životní jubileum - pětasedmdesátka? Stále vypadáte o hezkou řádku let mladší. Mladý borec, žádných 75...!

Prosím tě, Edo, kdy jsi byl naposled na očním? Aha, nevzpomínáš si. Měl by sis tam, chlapče, zajít. Anebo si poslechnout nahrávku mého ranního skuhrání a hekání.

Moje dcera Andrea tvrdí, že nejlepší knížka pro holky od Stanislava Rudolfa není bestseller Metráček. Jí se nejvíc líbily vaše Pusinky. Stejného názoru je i vaše manželka Jarka, která říká, že ty s malým p patří mezi nejoblíbenější domácí cukroví vaší rodiny. Jak jste na tom s Pusinkami, případně s pusinkami?

Stále je rád dostávám, ať jsou jakéhokoli druhu. Letos na jaře půjde dokonce do kin film se stejnojmenným názvem. Tedy Pusinky. Ale pozor! To není film natočený podle mé knížky. To jen jeho tvůrci použili stejného názvu.

Tedy: ukradli vám ho?

Ale to se u nás, Edo, přece neříká. Takové ošklivé slovo!

Hm...! Půjdem dál. O svých osmdesátinách prohlásil spisovatel Arnošt Lustig, že ženy jsou fantastická, krásná stvoření, že se Bohu podařily. Jsou spojením mateřství a milování. Spojení jedinečné a dokonalé. Ve vašich 48 vydaných knížkách hrají ženy prim. Co říká spisovatel Rudolf?

Že se Arnošt Lustig ani trochu nemylí.

O našem městě, o Lázních Bělohradě, se v novinách, rozhlase a televizi občas píše. Vždy však se špatně skloňuje dvousloví Lázně Bělohrad. Nás, místní, to tahá za uši. Vy prý hodláte založit spolek za správné používání tohoto dvousloví.

Ano, zatím sháním vhodné sponzory. Pokud se snad najdou mezi vašimi čtenáři, prosím, aby mi své dary posílali přímo na mé bankovní konto do Lázně Bělohrada!

Nebo rovnou na vaši adresu do Brandýsa na Dlabem, co? Takže už oba předem za finanční částky všem děkujeme.

Historie bělohradského Sokola

3. část

Činnost Sokola byla obnovena v roce 1918 se vznikem samostatného Československa. Několik členů Sokola přestoupilo do nově založené Dělnické tělovýchovné jednoty - DTJ.

24. listopadu 1918 se sešla valná hromada za účasti 45 bratří a 18 sester. Starostou byl opět zvolen Josef Pech, místostarostou PhMr. František Černoch, náčelníkem Karel Knejfl, jeho náměstkem Josef Ladislav, vzdělavatelem Bohuslav Hrnčář. Jednota měla 177 členů.

V roce 1919 počet členů stoupl na 303. Byla založena Blímová a Šulcova nadace - oba padli ve válce. Z úroků nadace byli každoročně obdarováni knihami nejlepší cvičenci.

Zemní práce na sokolovně 1928

V téže roce se jednota zúčastnila povinných sokolských odvodů, na jejichž základě 4 její členové prodělali 1 měsíční výcvik ve zbrani u pluku Stráže svobody. Při vpádu Maďarů na Slovensko sloužili dobrovolně po celý čas polního tažení u IV. sokolského praporu bratři: starosta Josef Pech, jeho bratr Bartoloměj Pech, Václav Beneš a Rudolf Macák.

Na žádost jednoty věnovala obec pozemek na stavbu Sokolovny a na její fond bylo vybráno 10.217 Kč. Prostředkem k získávání určitých finančních příspěvků na stavbu Sokolovny byl úmysl vybudovat ve městě biograf. Po zdoluhavých jednáních získala jednota Sokola koncesi k provozování bio-

Skupina ze zájezdu dorostenců s br. Janem Vojtíškem.

Před sokolovnou 1937

grafu. Občanská záložna poskytla půjčku a propůjčila sál Lázeňského hotelu k jeho provozu.

První představení se konalo 13. listopadu 1921 a byl jím film ze života legionářů.

Nebylo snadné vyhledat pro stavbu Sokolovny a přilehlé cvičiště vhodnou parcelu. Objekt v cípu mezi zahradami bývalého hotelu Zátíší a hotelu Bohumilka, kde se po řadu let cvičilo a kde se konala i veřejná vystoupení, nebyl pro tento projekt dostačující a vhodný. Poválečná pozemková reforma umožnila požadovat pozemky, které do té doby patřily velkostatku německého majitele a které omezovaly rozvoj města. Pro tento účel byl vybrán nejlepší pozemek v Lázeňské ulici. Po dlouhém jednání byla provedena koupě za velmi přijatelnou cenu - 2 Kč/m². Konečnou částku - kolem 10.000 Kč - se uvolil zaplatit mecenáš jednoty továrník Josef Jína se svým bratrem Václavem. Na výstavbu Sokolovny přispěl částkou 100.000 Kč. Dosavadní sokolské pozemky byly prodány.

Pozemek byl upraven pro cvičiště, stavbu šaten a pro skladíště náradí. Každý člen jednoty měl za povinnost vykonat 30 hodin práce nebo zaplatit 2 Kč za 1 hodinu. Práce na cvičišti si vyžádala 6.147 hodin, zaplacen bylo 821 hodin. Nejvíce hodin (přes 100) odpracoval Bohuslav Hrnčář.

22. července 1923 bylo cvičiště slavnostně otevřeno. Konala se místní, okrsková i župní cvičení, předsletová vystoupení, slety. Cvičení dorostu a žactva byla úspěšná a zvláště dorost získával ceny v přeborech okrskových i župních.

Cvičilo se např. v Chotči, Kopidlně, Nové Pace, Smidarech, Nymburce. V roce 1921 se konalo veřejné cvičení v Hor-

ní Nové Vsi, kde byla též založena samostatná sokolská jednota.

V roce 1927 se žáci zúčastnili župních závodů v Hořicích, při kterých se stali prvními držiteli putovní vlajky. Za tento úspěch patří hlavní zásluha Václavu Kozákovi, který se dětem svědomitě věnoval.

V tuto dobu ve funkcích Sokola pracovali A. Hišman, A. Kozáková, J. Mistr, A. Lorencová, V. Libich, V. Knejflová, V. Kozák, J. Beneš.

22. června 1928 se konala jubilejní slavnost na počest 10ti letého trvání republiky a 40ti letého výročí založení Sokola. Při této příležitosti byl položen základní kámen ke stavbě Sokolovny.

*Sne stělesněný odvahou a láskou,
buď pozdraven v svém vzniku nastokrát!
Nám vyrůstal jsi do krásy a jasu,
jak symbol obce, její „bílý hrad“
Buď tvrdým hradem statečnosti, síly,
ty budovo, ty drahý dome náš!
Buď sídlem zdraví, majákem sviť v dálku,
buď naší domoviny věrná stráž!*

(úryvek básně Leontiny Mašíkové k položení základního kamene)

V průběhu dvou až tří let byla stavba Sokolovny dokončena a dne 25. května 1930 slavnostně otevřena. Pro tento slavnostní den byla vybrána neděle, aby se mohlo zúčastnit co nevíce hostů i cvičenců. Od rána byl Bělohrad vyzdoben prapory, ve 2 hodiny odpoledne vyšel průvod směrem k Sokolovně. Po projevech starosty i hostů se všichni odebrali na cvičiště. Cvičení se účastnilo 320 žákyň, 290 žáků, 140 doros-

tenek, 120 mužů, 105 žen, 75 dorostenců, 42 starších bratrů. Návštěvníků bylo na 3.000. Slavnost končila večerní taneční zábavou v nové Sokolovně.

Od roku 1934 se začínají do tělovýchovné činnosti zařazovat branné prvky, požadavek doby.

Byly ustaveny oddíly odbíjené a házené: Vedoucím byl J. Vojtíšek. Pod Hůrou byl postaven lyžařský můstek pro oddíl lyžařský, který měl 63 členů. Jeho vedoucím byl F. Divíšek.

Vzdělávací činnost byla bohatá na přednášky pro členstvo, dorost i žactvo, knihovna měla na 600 svazků, byly odebírány časopisy. Kino bylo ozvučené, šatny v té době sloužily k čajovým večírkům a tanečním zábavám. Ve funkci starosty byl do r. 1938 Josef Pech vystřídán Janem Crhou a Františkem Sehnalem.

Dlouholetá obětavá činnost náčelníka Karla Knejfla byla v r. 1928 oceněna Čestným uznáním od Československé obce sokolské.

Žáci na desátém sletu 1938

Dne 22. května 1938 se konala valná hromada na počest 50ti letého trvání jednoty. O týden později se na cvičišti konal okrskový slet, který byl přípravou pro X. Všesokolský slet v Praze. Toho se zúčastnil velký počet žactva, dorostu i členstva.

Nastala doba okupace. V roce 1939 po odtržení Slovenska byla ustavena Česká obec sokolská. Činnost jednoty byla zcela zastavena 25. července 1941. Budovy Sokolovny bylo využito zejména k promítání kina, které bylo pod správou okupantů. Druhá světová válka zasáhla těžce do osudů několika sokolských rodin: rodina Vojtíšková, Schützova, Wienerova, Karel Lederer, Josef Fejfar, Jaroslav Hrnčíř. Z nich se nikdo nevrátil.

Pokračování příště

Skupina dorostenek se s. Boženou Vojtíškovou.

Staletí nad Vřesníkem

Pokračování z minulého čísla

Obecní úřad a hospoda

**„Tam pod Zvičinou, tam je krásný kraj,
městečka vlídná, tiché vísky,
a v těch údolích tam opravdový ráj
a milým mnohý vršek nízký ...“**

psal s láskou význačný básník a spisovatel Jan Vřesnický - Nálevka, který se narodil na Vřesníku 31. 5. 1856 v čp. 6. Působil jako učitel na Turnovsku a psal básně a povídky z našeho kraje. Z vřesnické školy vyrostla řada významných osobností, např. doktoři práv a soudní radové Václav Šimák a Josef Nosek, i P. František Nosek, vikář a dlouholetý farář v Bělohradě, který zemřel r. 1956. Jeho otec, rolník Josef Nosek, dal ze svých čtyř synů dva na studie, oba se stali katolickými faráři. Počet obyvatel na Vřesníku značně kolísal - za Václava Lambaye, pána na Bělohradě r. 1643, měl Vřesník pouze 9 rodin s 25 příslušníky a všichni byli nekatolíci. Při sčítání lidu r. 1900 bylo na Vřesníku 248 usedlíků, dnes žije v 51 čp. necelých 100 obyvatel.

Tak to pečlivě zaznamenávali místní kronikáři - řídící učitelé František Novotný a Emanuel Sturm, rolník Jan Kulhánek a zootechnik Josef Špůr. Všichni tito muži širokého rozhledu

a velkých znalostí si zaslouží naši úctu. Jan Kulhánek psal kroniku obce 53 let a s nadšením archeologa amatéra pátral neúnavně po historii osídlení Vřesníku. Josef Špůr věnoval kronice celých 18 let.

Jejich záznamy svědčí o tom, že současné hrátky s počasím nejsou vůbec výjimečným jevem. V tuhých mrazích za kruté zimy r. 1927 naměřili na Vřesníku -35 stupňů (v Českých Budějovicích -43 stupňů). Katastrofální sucho r. 1947, kdy nepršelo od 7. dubna až do 5. listopadu a vedra přes 30 stupňů trvala od jara do konce září, proměnilo přírodu v podzimu ve vyprahlou step. Zato při prudkém tání na jaře r. 1956 se lidé cestou ze Vřesníku do Brtve brodili vodou.

Válka ovanula svým jedovatým dechem i tak odlehlou ves jako je Vřesník. V roce 1866 byla v obci dělostřelecká baterie a pruská armáda obsadila jižní vřesnické svahy, aby měla na dostřel silnici Bělohrad - Miletín, kdyby po ní ustupovala rakouská armáda. Po prohrané bitvě u Sadové měli i vřesnickí občané povinnost pohřbívat mrtvé. Přinášeli si z bojiště flinty „ládovačky“.

Do první světové války narukovali všichni mladí muži povinní vojenskou službou a Vřesníkem se přelila vlna drahoty a rekvizic. Úřady zabavily kuchyňské hmoždíře a jiné kovové nádoby a samozřejmě vesnický zvonek. Padlo nebo válečnými útrapami zahynulo deset občanů, z nich jen tři odpočívají v rodné zemi. „Bvly to doby hrozné a utrpení lidstva veliké. Těžko uvěřit jednou lidé, kteří toho nezažili, až budou o tom čísti a slyšet.“ V zahraničních armádách bojovalo proti Rakousku 6 legionářů ze Vřesníku.

25. ledna 1938 se jako varování rozhořel i nad Vřesníkem vzácný úkaz polární záře. Vesnici byl opět pro válečné účely odebrán zvonek. Dřevěná zvonice, stojící na návsi mezi křížem a plotem školy, se později při vichřici 17. ledna 1955 zřítila. I v těžké rezignaci roku 1938 nachází moudrý kronikář naději: „Po dnech beznaděje a hlubokého smutku pomalu si uvědomujeme, že je třeba žít i v zmenšeném životním prostoru a zachovat budoucím aspoň to, co nám zbylo.“

Dokončení příště

Mlýn Josefa Jiříčky pod Vřesníkem

Vřesnická náves

Zimní rozhovor se zahradníkem

Za oknem prší, sychravo a zimno leze do baráku. Sedíme s panem Jaroslavem Šormem u mě v kanceláři a povídáme si o zahradničení, sázení, sekání trávy a o všem tom, co patří k práci údržby zeleně v Lázních Bělohradě. Asi by se více hodilo dělat tento rozhovor na jaře třeba v květnu nebo v létě, ale bohužel pro vytíženost zahradnické party je čas na rozhovor až nyní.

Vaše hlavní sezóna skončila, můžeš se ohlédnout za uplynulým rokem?

Práce na údržbě zeleně nekončí nikdy. Například prořezávky stromů se musí dělat právě v zimě. Čeká nás velká prořezávka lip v Brtvi, která potrvá asi měsíc, pak řada jednotlivých stromů po Bělohradě a další v okolních vesnicích. Každoročně je toho hodně. V zimě se zásadně sníží počet pracovníků, ubudou sezónní dělníci, kterých bývá tak sedm, teď jsme tři. A my tři, mimo prořezávky stromů, jezdíme také vyhrnovat sněh a pod.

Ale to jsem odbočil. Investičně největší akcí roku 2006 byla rekonstrukce zámeckého parku, dělala se dodavatelsky a naše středisko se na práci spolupodílelo. Město na ni dostalo státní dotaci ve výši 697 tisíc korun a 175 tisíc korun přidal ze svého rozpočtu. Prořezaly se stromy, vysadilo se kolem 30 nových a k tomu několik stovek keřů. Vejgelie, břečťany, barvíny, rododendrony a další. Dalo to dost práce. Nejsmutnější je, že na jedné straně parku sázíme a na druhé straně lidé začerstva kradou nové rostliny. Chytli jsme například jednu paní s taškou ukradených keřů na náměstí a ona se ještě na nás osopila, proč si to nemůže vzít. Nechápu, jak ji to může na zahrádce těšit. Městské parky jsou vůbec

zvláštní kapitola. Mimo zloděje jsou na denním pořádku akce vandalů, kteří lámou keře a stromky a vyvážejí sem odpadky. Běžně se zde také venčí psi a jen málokdo to po svém miláčkovi uklidí.

Rozsahem největší prací v létě je sekání trávy. Dříve se lidé prali o každou mezičku, dnes trávu nikdo nechce. Parky se sekaly v technické zralosti trávy a každý si hlídal, aby mu ji nikdo nepošlapal. Dnes se seče nakrátko, tedy mnohem častěji a také mnohem větší rozsah ploch. Jsme vděční lidem, kteří se o trávníky v okolí svých domů starají sami, moc nám tím pomohou. Stejně to je s hrabáním listů. Naším velkým pomocníkem je víceúčelový stroj Belos, který toho zvládne opravdu hodně, ale ne všechno. Máme i dvě samojízdné sekačky, na velké plochy rotační lištu za traktor a několik křovinořezů, se kterými sečeme nepřístupná místa.

A co květiny?

To je další samostatná kapitola. Na jaře zryjeme a připravíme řadu ploch, na které v květnu žáci Kopidlnského učiliště vysází květiny. Máme s nimi letitou a velmi dobrou spolupráci. Dělaví hezky a za rozumnou cenu. Má to překvapivě i své další pozitivní stránky. Udivila mě vloni častá otázka mužské části bělohradské populace, kdy že se budou osazovat květinové záhony. Nejprve jsem nevěděl, k čemu jim tato informace bude dobrá, ale záhy jsem pochopil. Když začaly mladé učnice pracovat na náměstí, u zábradlí před lékárnou se srotil houf chlapů na čumendu. Asi je zajímala technika výsadby!

Květiny nestačí jen vysadit, je třeba je zalévat a okopávat. Tady musím opět poděkovat těm, kteří si před svým domem květiny zalévají sami. Moc to pomáhá nám i květinám.

Co ještě?

Mám velmi rád velké stromy, jsou krásné, majestátné a je v nich kus historie. Bohužel lidé si jich neváží. Velikáni se jim líbí, jen dokud nezačne padat listů. Pak - kácejte, ať nemusím vybírat žlaby. Je to úzkoprsé a je v tom kus malosti. Rád bych vysázel alej dubů na Dolní Nové Vsi v polích pro ty, kdo sem chodí na procházku. Snad stromy přežijí.

Venku přestalo pršet, zato začal padat mokrý sníh. Jarda se zvedá a jde prořezávat a kácat. Snad něco zbude pro další generace. Jsou na světě místa, kde by za každý strom nebo zelenou loučku dali majlant. U nás si ceníme nové dlažby, anglického trávníčku a nízkých keřů. Ale to není česká krajina.

Větrná noc 18. ledna 2007

Hlavní budova „U Lva“ ...

... a její střecha

Zámecký park

Jiráskovo nábřeží

V Bažantnici ...

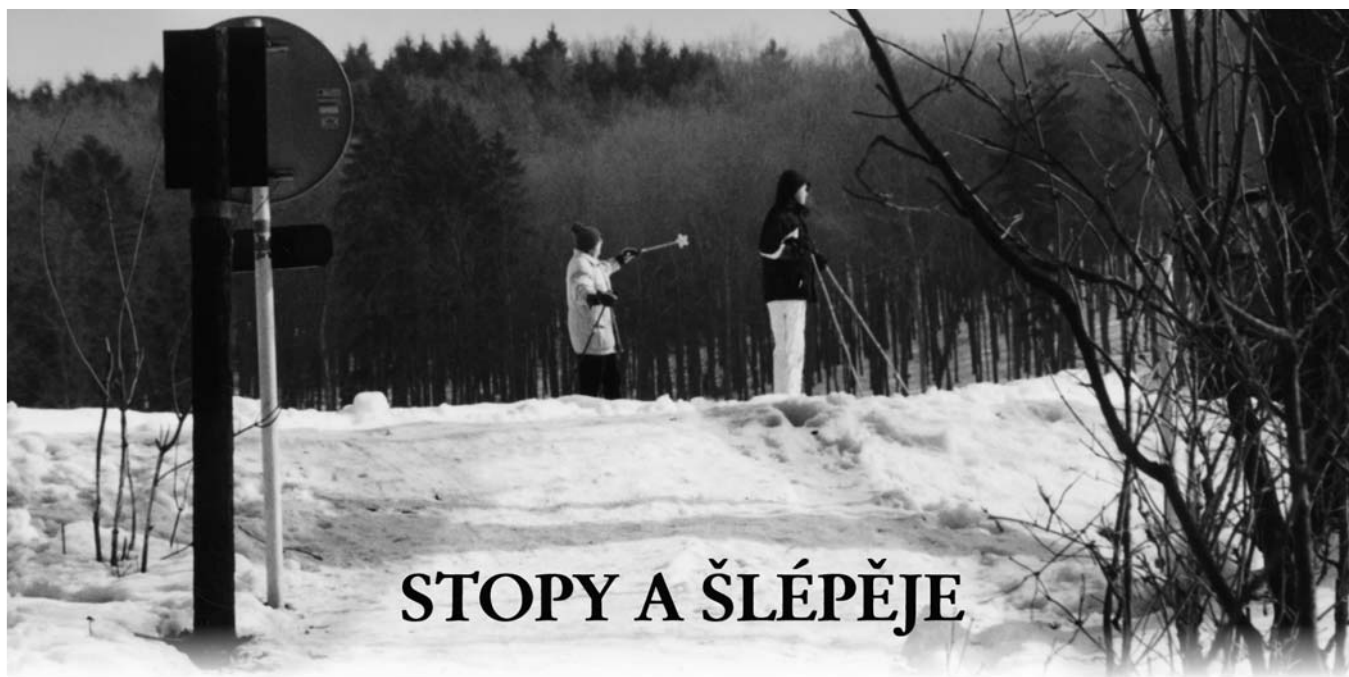
... a najejím okraji

Dolní Nová Ves

Dolní Nová Ves

STOPY A ŠLÉPĚJE

Byly dvě.

Jedna byla starší, druhá mladší. Věkový rozdíl - těžko odhadnout. Možná to byly dvě sestry, snad matka s dcerou, třeba jen dvě přítelkyně nebo dvě navzájem si cizí ženy, které se náhodně setkaly na konci Bažantnice, kde končí kraj Karla Václava Raise a začíná kraj Karla Jaromíra Erbena. Snová krajina magického rozhraní kritického realismu a obrozeneckého romantismu...

Byli dva.

Jeden byl mladší, druhý starší. Prozaik a básník, básník a archivář. Věkový rozdíl 48 let, vzdálenost 10 km.

Miletín, Lázně Bělohrad. Také oni se zde mohli sejít, i když jen teoreticky, neboť v roce básnickovy smrti bylo malému Václavovi sotva 11 let. A pokud by se už sešli nebo jen náhodně potkali, pak zcela určitě ne na běžkách.

Ale popusťme uzdu fantazii; mohli se zde setkat hrdinové jejich knih? Ale o čem by si povídali? Jejich dialog by nejspíš ztroskotal na samém prahu neslučitelnosti realismu a romantismu. Takový preceptor Čermák ze Zapadlých vlastenců by sotva našel společný jazyk s vodníkem, polednicí nebo matkou babicí či dcerou hadicí. Žánry dočista odlišné. A přece měli oba autoři společného jmenovatele: vlastenectví a lásku k regionu nebo chcete-li - k domovu.

„Cestička k domovu / známě se vine / hezčí je, milejší / než všechny jiné...“ Známe to všichni; nejen tu báseň, ale i tu „svoji“ cestu k domovu. Je-li nám mizerně nebo teče-li nám do bot, najdeme ji většinou velmi rychle.

Nebo: „A byla cesta nížinou / přes vody, luka, bažinou / a po bažině, po sluji / modrá světélka laškují...“ Poznali jste rybníky Bahňák a Zákopák? Louky za kostelíkem a mlhy nad nimi?

Ale vraťme se zpět k těm dvěma na běžkách. Odkud přijely a kam směřovaly? O čem si povídaly? Stály tam dost dlouho, napovídaly toho až až, ale jejich slova se drolila v krystalcích přemrzlého sněhu. Chvillemi postávaly bez pohnutí a mlčky, jindy jejich slova doprovázela rozmáchlá gesta. Nejspíš se o něco přely, možná se hádaly, ta starší často mávala hůlkou jako ukazovátkem; byla to půvabná pantomima, jejíž obsah bylo nesnadné odhadnout. Po chvíli ta starší zabodla hůlky do sněhu a z kapsy své bílé větrovky vytáhla skládací mapu. Obě ženy se pak nad ní sklonily a prstem přejížděly po papíru sem a tam. Trvalo to dost dlouho, řídkým lesíkem sem pronikly zvuky vzdáleného zvonu. Jedenáct úderů. Když jedenáctá (dopolední) odbila... ženy složily mapu, navlékly si rukavice a ruce pevně zaklesly do poutek svých hůlek. Pak se k sobě obrátily zády a pomalu, váhavým skluzem, odjížděly každá jiným směrem. Starší zamířila ke kostelíku na pahorku, mladší k Brtvi a Kamenné Hůře.

Když odjely, vystoupil jsem z houští a zastavil se na místě, kde ještě před malou chvílí obě ženy postávaly.

Zdupaný sníh měl tvar kruhu, z něhož se opačnými směry odvíjely dvě čerstvé lyžařské stopy. Přibýly také stopy podešví mých bot. Čtení ze stop bývá docela zajímavé; stopy totiž po sobě zanechává každý z nás. A nemusí být zrovna ve sněhu. Jejich čitelnost a životnost závisí na jejich hloubce.

Jsou stopy mělké, které smyjí první kapky deště, rozfouká náhlý poryv větru, zasype čerstvý sníh.

Obloha potemněla a z mraků začalo chumelit. Lyžařské stopy za Bažantnicí zavál sníh, planina připomínala arch bílého nepopsaného papíru. Ohrnul jsem si límec až po uši a vykročil jsem k domovu, ale tu jsem si povšiml čtyř výrazných stop, jejichž tvar a hloubka se navzdory chumelenici neměnily. Tak přece - ti dva, o nichž byla řeč na začátku, se tady přece jen setkali, přestože se minuli v čase. Protože jsou stopy, které jsou nadčasové a tudíž věčné.

Takovým stopám říkáme ŠLÉPĚJE.

Ohlédl jsem se; ty čtyři otisky podrážek tam zůstávaly, zatímco ty moje se rychle ztrácely v navátém sněhu.

Z dopisů čtenářů

Dovoluji si Vám zaslat příspěvek z měsíčního pobytu v Lázních Bělohradě. V případě, že příspěvek ve svých redigujících možnostech použijete, což budu rád, prosím o zaslání tohoto čísla.

V závěru minulého roku jsem nastoupil společně s manželkou na léčení do Anenských slatinných lázní v Lázních Bělohradě. Lázně v Lázních Bělohradě jsme si vyžádali proto, že ve Vrchlabí, kde žijeme, mají lázně mezi občany dobrý zvuk. Já ještě proto, že jako novopacký rodák jsem s kamarády ve čtyřicátých letech jezdil za koupáním na Pardoubek neb na Hluboký. Později, kdy jsem jezdil z Nové Paky do průmyslové školy v Jičíně, tak někdy se spolužákem jsme školu zaměnili za Bažantnici a stolní tenis a koupání na Pardoubku. Ze školy mám v Lázních Bělohradě dobrého spolužáka Pepu a jeho manželku Jiřinku.

Mnoho volného času po procedurách v lázních jsem neměl. Končil jsem většinou po třetí odpolední hodině. Město jsem si několikrát prošel. Je malebné, upravené. Na náměstí mě zarazil pohled na dříve asi krásný dům, který dnes slouží asijskému obchodu a potřeboval by generální opravu asi interiéru, hlavně ale fasádu. V tomto stavu nepůsobí na člověka dobře. Hotel, dnes snad kavárna Bohumilka, den co den zela prázdnotou. Navštívil jsem kostel, hřbitov, kde je uložena rodina Raisova, Památník K. V. Raise. Byl jsem nadšen zajímavou výstavou betlémů a některé mé fotozáběry jsem použil ke svým PF2007. O Památníku a vůbec širěji o historii a současnosti nás seznámila průvodkyně, se kterou jsme se seznámili při jedné její návštěvě v lázních. Několikrát jsem procházel kouzelnou Bažantnicí a dvě z delších vycházek byly věnovány romantické krajině Raisova Podkrkonoší s cílem Byšičky. Jeden z několika fotosnímků byl vánočním dárkem.

Nenechal jsem si ujít veřejné zasedání zastupitelstva. V porovnání s naším bylo klidnější a hlavně působilo mnohem přátelštěji. Bělohradské listy, které jsem si ihned koupil, se mi líbily jak pro obsah i formu, hlavně ale fotografie na kvalitním papíře vypadaly také kvalitně. Náš měsíčník PULS neumožňuje tisknout kvalitní fotografie, což fotografům značně vadí. Zúčastnil jsem se několika krásných kulturních akcí. Program slavnostního rozsvícení vánočního stromku byl působivý a hodně navštívený. Ještě působivější by byl, kdyby muzikanti Hořeňáku byli v krojích. Vystoupení bělohradské šanzoniérky Jany Rychterové bylo skvělé v doprovodu houslistky Lenky Uhlíkové. Miletínský divadelní soubor přijel se hrou Ježíškova košilka a amatérští herci ve vynikající scéně se představili jako zkušení herci. Sešel jsem se s paní Jiřinkou, členkou Bělohradského ženského sboru, který také byl více než dobrý. Koncert písničkářky Pavlíně Jíšové s přáteli byl po všech stránkách na vysoké umělecké úrovni. Pavlína Jíšová a její přátelé koncert obohatili příjemným a velice vtipným doprovodným slovem. Vysoce uměleckým zážitkem pro mě byl adventní koncert v chrámu Věch svatých. Účinkoval prof. Václav Uhlíř a pěvkyně sopranistka Jitka Příbylová. Na koncertu zazněla díla J. S. Bacha, W. A. Mozarta, C. Francka, Ch. Geuneda a Varhanní improvizace na adventní píseň. Všechny pořady byly mimořádně navštívené.

V lázních i ve městě jsem se cítil dobře a rád bych si vícedenní návštěvu města zopakoval.

S přátelským pozdravem Otto Singer - Vrchlabí

Vážení,

pod stromčekem jsem letos našla mimo jiné i knížku paní doktorky Mileny Černé - Lázně Bělohrad - Vlastivědná čítanka. Jsem z ní nadšená. Jak říkal Jan Werich: „člověk má být vodně-kud“ a já si myslím, že by o tomto místě měl vědět co nejvíce. Proto je velmi záslužné, že paní doktorka, ač není rodačka, se do této práce pustila.

Pro lidi, kteří se v tomto kraji narodili nebo vyrůstali, jsou některé věci jednou dané, samozřejmé. A když už je přepadně zvědavost, proč se to či ono místo nazývá tak, nebo onak, kde se vzali jeho předkové, kamenné artefakty atd., tak většinou kvůli nedostatku času (nebo možná pohodlnosti) nedotáhnou pátrání až do konce a nanejvýš se smíří s nějakým vysvětlením, které se předává ústním podáním z prarodičů a rodičů na děti.

Chtěla bych touto cestou paní doktorku i všem, kteří jí pomáhali, srdečně poděkovat za to, že tuto práci vykonala za nás, a popřát jí i Vám všem hodně zdraví, síly a dalších nápadů v pří-

pravě Bělohradských listů, případně dalších zajímavých knížek z našeho kraje.

Za spokojené čtenáře Jitka Knorová-Kacákova Lhota

Spolek Frič se velmi omlouvá všem návštěvníkům charitativní akce „Kristus Pán se narodil“ na štědrovečerní den odpoledne v kostele Věch svatých. Vzhledem k nepřekonatelným překážkám jsme nemohli programový záměr uskutečnit.

Pořady spolku Frič budou v roce 2007 pokračovat. Těšíme se na Vaši přízeň.

Ježíškova košilka

V předvánoční době byl sbormistr Zdeněk Prchal a Bělohradský ženský sbor vyzván miletínským divadelním souborem Erben ke spolupráci na realizaci vystoupení „Ježíškova košilka“, které režíroval Vlastimil Čaněk. Vzniklo tak skvělé vystoupení, ve kterém se spojily výborné herecké výkony, zajímavá choreografie a působivé světelné efekty, nádherně umocněné zpěvem Bělohradského ženského sboru.

Hra byla v předvánoční době nejprve úspěšně uvedena v Miletíně a 9. 12. také v sále ČSAD v Lázních Bělohradě za velkého zájmu místních občanů.

S částí programu navštívil ženský sbor pod vedením sbormistra Zdeňka Prchala obyvatele Domova důchodců v Mlázovicích a občany Šárovcovy Lhoty, kteří se sešli v sále místní hospody.

Společný vánoční program Bělohradského ženského sboru a miletínského souboru Erben byl zakončen 27. 12. vystoupením v kulturním sále v Mlázovicích. (las)

Bažantnice 15. 1. 2007 ?

Kdo se prošel 23. 12. po bělohradském náměstí, tomu nemohla ujít skupinka skautů postávajících před obchodním střediskem. Toho dne pořádali skauti tradiční sbírku na konto „Sdružení SOS dětské vesničky“. Kdo chtěl a mohl, určitě přispěl. Kdo se na náměstí nedostal, může tak učinit příští rok, skauti na náměstí zcela určitě zase budou.

Letos se podařilo získat 6.806 Kč a celkově za celou dobu trvání sbírkové akce překročila částka sumu 100.000 Kč.

Jaká je historie této dobročinné akce? Podle hesla obsaženého ve skautském desateru „Skaut pomáhá bližním“ se bělohradské středisko do pomoci zapojilo již v roce 1968, kdy se stalo členem „Sdružení přátel SOS dětských vesniček“.

Hned v prvních dvou letech 1969 - 70 byla vybraná částka rekordní, celkem 14.020 Kč (vzhledem k jiné hodnotě koruny). Zákaz skautské činnosti na dlouhá léta charitativní činnost zarazil. Ta byla obnovena hned v roce 1989 a trvá dodnes. Hlavním propagátorem celé akce byl Bohuš Mencl. Dnes jeho prapor nesou další a dávají tak všem příklad lidské solidarity.

Středisko JUNÁKA v Lázních Bělohradě DĚKUJE všem lidem dobré vůle, kteří dne 23. prosince 2006 přispěli na sbírku SOS DĚTSKÉ VESNIČKY. Výtěžek sbírky 6.806,- Kč bude zaslán na Sdružení SOS dětských vesniček 119 01 Praha - Hrad č. ú. 120777711/5100 (las)

Tradiční předvánoční výstava betlémů v Památníku Karla Václava Raise probíhala od 25. 11. do 17. 12. 2006 a byl to už její 13. ročník. Letošní zájem o výstavu překonal všechna očekávání a stal se skutečně rekordním. Vždyť za 21 otevřených dnů ji shlédlo téměř 4 000 návštěvníků. Na vý-

stavě byly k vidění betlémy z různých materiálů od papírových přes keramické až po vyřezávané ze dřeva. Dřevořezbám dominoval velký polychromovaný betlém Františka Másla z Čisté. Celý jeden sál zaplnily papírové betlémy na překližce, které vyřezal a zapůjčil Jindřich Rychtera z Horní Nové Vsi.

Asi největším lákadlem byl první mluvící betlém v České republice a zřejmě i na světě, který sem zapůjčil novopacký řezbář pan Ladislav Fejfar. Byl to právě on, který přišel s nápadem zkonstruovat mluvící betlém. Sám napsal texty k postavám a vyřezal figury. Hlasy postavám propůjčili členové miletínského sboru Erben. Elektronickou část vymyslel a postavil pan Jiří Horáček z Nové Paky. Celkovou realizaci provedli pracovníci Městského kulturního střediska z Lázní Bělohradu. Betlém byl 19. 12. zaregistrován do České knihy rekordů. Kdo jej nestačil shlédnout nebo se na něj chce znovu podívat, bude mít příležitost. Betlém bude v roce 2007 od května do září vystaven ve Fričově muzeu. (las)

Požár zničil střešní konstrukci hospodářské budovy

Požár hospodářského stavení likvidovali 3. ledna 2007 ráno hasiči v Lázních Bělohradě na Jičínsku. Požár byl na operační středisko hasičů ohlášen v 02:51 hodin. Na místo vyjeli profesionální hasiči z Nové Paky, dále dobrovolní hasiči z Lázní Bělohradu, Nové Paky a Horní Nové Vsi.

Požár zasáhl střešní konstrukci rodinného domu, který byl využíván jako hospodářský objekt. Plameny se rozšířily i do půdních prostor navazující stodoly s uskladněným senem. V době příjezdu první jednotky byla již střešní část budovy a půdní prostor stodoly celý v plamenech. Část střechy stavení se zřítila. Hasiči ihned začali s hašením požáru a zabránili tak jeho dalšímu šíření. Požár se hasičům podařilo dostat pod kontrolu v 03:34 hodin. Po lokalizaci požáru bylo nutné poškozenou střechu rozebrat a dohasit ohniska. Požár se podařilo zcela zlikvidovat v 05:49 hodin. Na místě zůstala místní jednotka dobrovolných hasičů, která prováděla dohlídku nad místem požáru. Hmotná škoda byla předběžně odhadnuta na 200 tisíc korun. Příčiny požáru jsou předmětem dalšího šetření. Při požáru nebyl nikdo zraněn.

Text přejet z www.hzshk.cz

Rodina Horáková děkuje

hasičům za obětavý zásah a pánům Šubrovi a Bičíšovi z MÚ, kteří ihned po požáru nabídli pomoc obce. Dále řidiči firmy PUMR RYBA, který vzbudil rodinu a informoval ji o vzniklém požáru.

Šachový turnaj opět po mnoha letech u nás ve městě

Možnost vidět na vlastní oči kandidáty mistrů v šachu, či jinak řečeno jedny z nejlepších hráčů šachu v našem kraji? Taková příležitost se naskytla v městě Lázních Bělohradě v sobotu 4. 11. 2006. Starosta města Ing. Pavel Šubr odstartoval sérii šachových turnajů, hraných zkráceným hracím tempem 20 minut pro každého z hráčů, další turnaje budou na sebe navazovat v pravidelných časových intervalech. Zajímavá je jistě i skutečnost, že si mohou na tento turnaj přijít zahrát i šachisté amatéři, kteří mají možnost poměřit své síly s „profiky“. Akce se konala v příjemném prostředí kavárny hotelu Bohumilka, jež poskytla šachistům kvalitní herní zázemí a cenově dostupné občerstvení. Pořadatelé si kladou za cíl přispět k rozvoji praktických šachových dovedností hráčů našeho regionu. Umístění mezi prvními pěti obdrželi finanční odměnu, vítězi byl předán bělohradský pohár a každý z hráčů dostal za účast v turnaji výborné domácí zákusky. Zúčastnilo se celkem 35 hráčů, nejvýše se nakonec umístilo duo z TJ Nová Paka - Martin Duczynski a Jaroslav Novotný, třetí příčku vybojoval Josef Jiruše ze Slavie Hradec Králové. Pevně doufáme, že se z krásného lázeňského městečka Bělohradu stane další šachové centrum našeho kraje!

Ing. David Bém, ředitel turnaje

V případě zájmu o účast v turnaji napište na bem.dk@centrum.cz nebo sledujte průběžně webové stránky na adrese www.chess.cz/kraje/khss

Hlouček bedlivě sleduje dohrávání partii pátého kola

Bělohradský lyžařský pohár

Všechno okolo místního běhání na lyžích i bez nich, triatlonu a duatlonu má na svědomí Jarda Kraus.

Včetně Novoročního vyběhnutí či vyšlápnutí, jehož 31. ročník se konal první den bondovského roku 007.

Jarda Kraus, 65 letý bývalý pan zkušebák pneumatické firmy Deprag v Bělohradě. Radkyňský rodák, poté občan Stupné, ze známé hospody U Krausů. Jezdí cyklistické závody, běhá přespoláky, startuje v Jilemnici na Hančově memoriálu - 50 km v běhu na lyžích v rámci mistrovství republiky. Na vojně je na jedné cimře s Rudou Kučerou, Vacenovským, Broumovským - legendami pražské fotbalové Dukly. Koncem šedesátých let přichází do Bělohradu. Pět let s patřičným nadhledem pozoruje místní sportovní dění. Nechává nás v klidu.

24. března 1974 dává Kraus dohromady partu Bělohradáků a vyráží se na 20. ročník závodu desetičlenných hlídek - Po hřebenech Krkonoš, necelých 70 km s šíleným převýšením. Následují Jizerská padesátka, Jablonecký maratón. Vše pod hlavičkou bělohradského turistického či dokonce tenisového oddílu. Až koncem ledna 84. roku je založen místní lyžařský oddíl.

Chtěli jsme upořádat i vlastní závod na běžkách. Proto se v neděli 25. ledna 1981 koná 1. ročník Lázeňské lyže. Start a cíl na křižovatce pod Horskou cestou. V Hůře se vytyčilo asi desetikilometrové kolečko. Prašan, teplota čtyři stupně pod nulou, Karel Fink dělá hlavního rozhodčího, Bohdan Kaminský, jenž měl tehdy titul 1. lyžař SKI Brtev, se postaral o teplý čaj pro jednadvacítku účastníků. Vítězí, jak jinak, Jarda Kraus. On pak vyhrává první ročníky dalších závodů, které sám zakládá. Po Lázeňské lyži i v 1. Brtevském triatlonovém paliči...

I když prvenství Jardy Krause nebylo tak jisté. Dovoluji si neskromně napsat, že jsem obsadil druhé místo. O 14 vteřin zpět, které jsem ztratil při ošklivém pádu nad Javořím. Bronzový, třetí je Bohouš Šrám, jenž o rok později vítězí v Bělohradském lyžařském poháru (dále jen BLPohár).

Poslední, 21. je senior Jirka Dušička, který po letech říká: „Bezva závod, já si užíval krásy tratě a Hůře, moc jsem se zrovna nehnal ...“

To desetikilometrové kolečko naměřili 100 metrovým špagátem dnešní starosta Pavel Šubr a jeho bratr Petr. Inu, zápalu bylo na rozdávání.

Za týden po Lázeňské lyži se jedou štafety mužů. Dodnes nepřekonaný závod. Startuje 9 tříčlenných mančaftů. Prvenství patří vysokoškolákům - Julek Slezák, Pavel Šubr a Martin Vik. Štafety jedou i místní policajti - RH Bělohrad. Vede je náčelník Pavel Šuma, jenž běhá po Horské cestě od startu nahoru na druhou alej a své borce silně povzbuzuje. Jeho policajti bojují s běčkem tenistů o pátou příčku. Lídr tenistů Vláda Záveský povzbuzuje kolegu Honzu Kupku:

„Zaber, Honzo, honí nás esenbáci!“ Tak se před čtvrtstoletím policajtům říkalo.

Poslední místo, deváté patří štafetě Nářadí s finišmanem Standou Kellerem. I on mluví o štafetách kladně: „Jo, dojeli jsme poslední. Hlavně proto, že Pavel Kordík a starší Jarda Rolf, co jeli přede mnou první dva úseky, mně neudělali velké náskok. V cíli na mě čekali jenom rozhodčí a kolega Kordík. Ostatní byli na Arnoštově u Máslových či doma. Ale závod to byl suprový.“

Jiří Beran předává pohár Leoši Lejdarovi

Petr Šubr

Vladimír Záveský

Ladislav Khun

Do BLPoháru se počítají dva, tři místní závody. Jezdí se převážně v Hůře, na Táburku, u Kačírků, u Keříku, na Bukovinských polích, pod Vřesníkem. Stopy se vyjíždí klasicky na lyžích, za rok dá Jarda Kraus za sánky naše první „kopyto“, teprve později se kupuje první sněžný skútr, jmenuje se Firn. Éra perfektních stop Jirky Břízky ještě zdaleka nenastala.

Do BLPoháru se započítají jen Bělhradáci, počítá se jim Jablonecký maratón i Krkonošská sedmdesátka.

Pět ročníků měl BLPohár, trval od ledna 81 do května 85. Časem se rozdělil na dvě kategorie. Mladší lyžaři do 40 let a starší nad čtyřicet, to když ti mladí začali ujíždět nám starším.

První ročník vyhrál Láďa Khun. Slavilo se v chrámu lyžařů - v hospůdce Máslových na Arnoštově. Fotka dobré třicítky Bělhradáků před Máslovými byla již dvakrát v Bělhradských listech otištěna. Nebyla však publikována ta fotografie, na které mistr sportu a bývalý čs. reprezentant v běhu na lyžích Jirka Beran předává posledním vítězům - Leoši Lejdarovi a opět Ladislavu Khunovi poháry v jídelně firmy Nařadí.

Kdo získal za pět ročníků prvenství v BLPoháru?

1981 - Ladislav Khun

1982 - Bohumil Šrám

1983 - Petr Šubr

1984 - Petr Šubr a nad 40 let Josef Vrabec

1985 - Leoš Lejdar a Ladislav Khun

Přes 50 místních lyžařů bylo klasifikováno v historické tabulce BLPoháru. Celkovým vítězem se stal Petr Šubr, který nasbíral 240 bodů. Na 39. místě skončil s 15 body nestor lyžování Jan Kupka.

Když jste v zimě 80. roku viděli v dáli běžkaře, tak jste nepoznali od sebe Honzu Kupku a tehdy 14 letého Petra Šubra. Stejný styl, takový ledoborecký, krasinovský, urputný. Kupkovi styl zůstal (mně taky, a ty Honzo, promiň). Z Petra Šubra, žáka lyžařského mistra Oldy Ulvra z Lánů a novopackých

borců Pavlíčka a Nováka, se stal nejlepší klasik-běžkař v Bělhradě a v okolí.

Nejlepší běžkař, co začínal v Hůře při závodě Bělhradského lyžařského poháru.

Lze shrnout, že místní lyžování zažilo v osmdesátých letech slušný rozmach. Vedle BLPoháru to byly dětské závody, každoroční lyžařský výcvik pro mladé na Bělhradské chatě na Studenově a účast mančafu ve Východočeském krajském poháru. Víte, kdo tehdy jezdil krajské závody v běhu na lyžích? Leoš Lejdar, Pavel, Petr a Milan Šubrovi, Jarda Voves, Ota Černý, Jára a Vladěna Záveských, Karla Černá. Ve své kategorii byla výborná i Hana Finková.

A Studenov, to je samotná kapitola. Výcvik na Studenově měl vysokou úroveň a dal hezké řádce dětí lyžařské základy. Vždyť každý druhý mladý adept se nejprve hrozně bál studenovských krpálů a po týdnu byl z něho docela slušný lyžař.

Je velká škoda, že dnes se na lyžařský Studenov pouze vzpomíná...

Eda Čeliš, Ladislav Khun, Jarda Kraus

V prosinci 2006 se v bělohradských trafikách a v prodejně knih objevila útlá knížečka vázaná v tvrdých deskách s poetickým, trochu historizujícím názvem „Lázně Bělohrad - Vlastivědná čítanka“. Vzápětí vzbudila velkou pozornost a nebývalý zájem. Určitě zaslouženě. Citlivě a srozumitelně seznamuje autorka Milena Černá čtenáře s Bělohradskem a jeho nejbližším okolím z hlediska národopisného, historického a společenského. Co autorku, která není místní rodačkou, vedlo k napsání této knížečky, nám nejlépe odpoví sama. Přejeme Vám hezké počtení ve Vlastivědné čítance. (las)

Jak se psala Bělohradská čítanka

Snad má člověk někde v sobě uloženou potřebu poznat své okolí, své předky a místo, kde žije. Dům si sám pro sebe postaví, ale také se může nastěhovat do domu s dlouhou historií. Kdo tu bydlel přede mnou? Kdo dům vystavěl? Jak vznikla ulice, kde se dům nachází? Kdy se objevily první stopy mé obce v dějinách? Kudy vedla stezka, na níž se zachytila osa tržního náměstí? Kdo byli lidé, kteří se tu usadili? Komu je zasvěcen kostel? Proč právě tato socha stojí na významném místě? Otázek je vždy víc než dost.

Uprostřed roku 2000 jsem se náhle ocitla ve městě, které jsem dříve neznala, neznala jsem ani nikoho, kdo odtud pocházel. Starý

domek s malým dvorkem, zahrádkou a kůlnou, v níž byl kolem roku 1908 ustájen kůň. Sedmero krásných kamenných zárubní u dveří, vchodové do oblouku, v chodbě empírové klenby, ve světnici modrá kachlová kamna s motivem šipkových růží - to byl teď druhý domov, který nás o každém pátečním večeru očekával. Co na tom, že zárubně byly natřené desítkami vrstev s anilínovou barvou úplně vespod; přišel soused s citlivou duší, který je pracně otloukl a nechal jim zazářit jemnou mramorovou kresbou růžového pískovce. Jiný soused pomohl s vyklizením harampádí; další s malováním, které je ve starých domech problémem od dob Marie Terezie, která nařídila jako protipožární opatření stropy důkladně omazat směsí hlíny a slámy. Ze strany bělohradských obyvatel nastala vůči naší rodině velká vstřícnost a ochota pomáhat. Bez jejich vlídného přijetí by nemohl vzniknout tak vřelý vztah k Bělohradsku a jeho lidem. „Pojďte dovnitř, podívejte se na zahrádku,“ zvu kolemjdoucí, kteří se dívají do oken domku.

A tak to bylo i s knížkou Lázně Bělohrad - Vlastivědná čítanka. Chtěla jsem se podělit o všechny informace, které jsem načerpala z nejrůznějších pramenů, od zapomenutých encyklopedií až po místní pamětníky. Bylo jen potřeba utřídit je podle oborů. Práce, které jsem se s nesmírnou radostí věnovala převážně v nočních hodinách. Jenomže víte, jak to bývá. Náhle narazíte na nový objev, někdo vás upozorní na zajímavý zdroj, začnete text opravovat, upravovat a zdokonalovat. Jakmile si jej přečtete někdo další, hned má spoustu nápadů na vylepšení. „Víte, že psaní musí mít začátek a konec? Takhle bychom se k vydání nikdy nedostali,“ napomínal mne grafik, když jsem do konečné sazby stále něco nového doplňovala. Samotný název byl oříškem k rozluštění. Když jsem přišla s názvem Bělohradsko, ukázalo se, že bych musela zahrnout přinejmenším i Novopacko a Hořicko, ale není to příliš? Napíšu jen „Bělohrad,“ a bude to zase málo.

Moje trýzeň byla o to větší, že nejsem místní rodačkou, ale příchozí. Vlastivěda není mým povoláním, byť se jí věnuji jako jedné ze svých mnoha zálib. Jenomže mně se stále více zjevoval Bělohrad v širších souvislostech, kde je sice důležitý každý detail,

ale historické, přírodní, materiální i duchovní okolnosti tvoří kompaktní celek. Tím vzrůstala potřeba knížku dokončit. Jistě nebylo snadné vylovit ze spleti pramenů to živé, které posunovalo události v kraji od pravěku až po dnešek. Dnes už ani nevím, jak to všechno probíhalo. Posledních třináct let pracuji ve Výboru dobré vůle - Nadaci Olgy Havlové a věnuji se sociálním záležitostem. Příši hodně, ale většinou o lidských právech, sociálních službách, chudobě, opomíjených lidech. Původně jsem působila jako kožní lékařka, neboť mne zajímalo to, co je na člověku vidět, a současně i to, co se skrývá pod povrchem - vztah kožních a interních onemocnění - i s tím, co se skrývá v duši - vztah nemocí všeho druhu a psychiky.

Lázně Bělohrad se pro mne staly výzvou. Poznávala jsem je s jejich pevně zakořeněnými obyvateli, zvyky a obyčejí a zjišťovala jsem, že si ráz své odlišnosti od jiných oblastí české země příliš neuvědomují. Obvykle necestují daleko a žení se a vdávají s partnerkami a partnery z blízkého okolí. Tím se vytváří ještě pevnější a konzistentnější jádro bělohradské povahy. Rozhodla jsem se poslat svým sousedům poselství, jací jsou zvnějšku, jak působí na lidi přicházející z větší vzdálenosti. Také připomenout jejich předky a události a zdůraznit, na co mohou být hrdí. Měla jsem v úmyslu zachytit vše, co by se mohlo rozplynout v moři komerční kultury a spotřebního průmyslu.

Minulý režim místní kulturu a vědu potlačoval v zájmu socialistického vlastenectví, jen některé věci jako sociální román či dějiny dělnického hnutí se směly k místu vztahovat. Je až s podivem, jak soustavně ničil a zanedbával památky, z nichž vyrůstala tradice, ve snaze nahradit je památkami zcela novými a s jiným ideologickým obsahem. Zejména v sedmdesátých a osmdesátých letech minulého století se vytvořil naprosto otrlý postoj k tomu, co bylo krásné a historicky cenné. Ať už se jednalo o architekturu, urbanismus, místa setkání, umění, či o způsoby hospodaření, vztah k přírodě nebo vztahy mezi lidmi. I přes toto působení, které se ani Bělohradsku nevyhnulo, je kraj poznamenán historií a lidé si jejich stop začínají vážit. Tak ať k tomu přispěje i ta skromná knížka.

Milena Černá

narozena 1942 v Praze, lékařka, vysokoškolská učitelka. Do roku 1990 pracovala ve zdravotnictví, pak tři roky na ministerstvu školství. V letech 1991 - 1994 byla členkou Zastupitelstva hlavního města Prahy a předsedkyní sociálního výboru. Od roku 1993 je ředitelkou Výboru dobré vůle - Nadace Olgy Havlové. Členka Rady vlády pro nestátní neziskové organizace, předsedkyně o. s. Spolku nestátních neziskových organizací působících v sociální a zdravotně sociální oblasti (SKOK). Je též předsedkyní Fóra dárců - Asociace nadací v ČR a české pobočky Evropské sítě proti chudobě. Má zkušenosti z práce ve státní správě, samosprávě a neziskovém sektoru. Oborově: zdravotnictví, vzdělávání, sociální služby, lidská práva. K jejím zálibám patří vlastivěda. V r. 1999 vydala vlastním nákladem České reálie na konci tisíciletí. Je zakládající členkou spolku Frič v Lázních Bělohradě.

Malá galerie osobností

Je pochmurný podvečer, venku prší a já sedím doma v jídelně a povídám si s pamětníkem zašlé slávy bělohradské městské kapely, řízené Jindřichem Hrnčířem. Kdysi hrával po boku svého kapelníka na trubku a hrála-li kapela v průvodu, pak jeho vysoká štíhlá postava se v čele kapely zvlášť vyjímal. V kapele hrával od svých patnácti let. Jako většina kluků začal s houslemi a když získal potřebné základy hudební nauky, předsedal na dechový nástroj. Nebylo se čemu divit, vždyť v Brtvi, kde se narodil, kde prožil své mládí a kde dodnes žije se svou milou paní, bývalo tolik dobrých muzikantů, že by dokázali vytvořit svou vlastní kapelu. Vzpomeňme na některá jména aspoň těch nejznámějších: Jindřich Vais, František Kolář, Josef Vinčálek, Václav Špůr, Josef Fojt, František Fojt, Jaroslav Pour aj. Často tu syn dědil hudební nadání po otci a nezdědka pak hráli v kapele oba. Tím dlouholetým trumpetistou bělohradské městské kapely byl pan

Josef Syrovátko,

**narozený 12. července 1923
v Brtvi.**

Jeho rodiče pracovali v zemědělství a v Brtvi měli pěkné hospodářství. Když se Josef narodil, byla to pro rodiče radost hned dvojnásobná - narodili se jim dvojčata, dva kluci.

Josef i jeho bratr Václav byli od malička šikovní, dokonce pan učitel Dohnal říkával, že to byli nejlepší žáci, které kdy učil. I když měli tak výborný prospěch, na studie oba jít nemohli, někdo musel zůstat doma a převzít hospodářství. Otci Václavovi se zdálo, že Josef má k práci na poli a k rodné hroudě bližší vztah, proto se rozhodl nechat doma Josefa a Václava poslal na studie. Václav pak vystudoval obchodní akademii i vysokou školu a Josef doma hospodařil.

S hospodářstvím zdědil Josef po tatínkovi i vztah k hudbě. Václav Syrovátko se totiž kromě práce na poli zabýval i výrobou houslí, kterou byl v Brtvi a celém okolí proslulý František Kolář, houslař, samouk. Jeho housle měly dobrý zvuk a byly žádané. Leč i František Kolář byl rolník a tak jednou - bylo to v roce 1935 - spadl s fůry na mlat a zabil se.

V jeho dílně zůstalo několik nedodělaných houslí, a protože Václav Syrovátko Koláře často navštěvoval a jeho

práci sledoval, pokusil se v jeho práci pokračovat a housle dokončil.

Housle měl tedy Josef Syrovátko doma a nic mu nebránilo, aby se na ně začal učit hrát. Učitele měl výborného, byl to ředitel školy, znamenitý klavírista, varhaník a stejně vynikající houslista Jan Crha. Od něho získal velice slušné hudební vzdělání. Chtěl však hrát v kapele, proto se začal učit hrát na baskřídlovku u kapelníka Jaroslava Rulfa, u kterého nastoupil do kapely. Bylo mu patnáct let, když Jaroslav Rulf předal v roce 1938 řízení městské kapely Jindřichu Hrnčířovi, u něhož pak Josef Syrovátko pokračoval v učení ve hře na trubku a zároveň s ním hrál v jeho kapele. Brzy se vypracoval na předního člena kapely. Hraní bylo hodně, bělohradská kapela byla žádaná a tak hrála často na zábavách, plesech, slavnostech, pohřbech, měla i vlastní koncerty v Bažantnici. Nebylo vždy snadné chodit hrát s kapelou a stihnout při tom všechnu práci na poli a v hospodářství. Jeho manželka mu však byla ve všem oporou. Společně překonávali všechny útrapy, které jim přinášelo družstevní hospodaření a hra na trubku v kapele mu potíže kompenzovala.

Potěšení mu přinesla i dcera Eliška, vynikající houslistka, když v roce 1981 absolvovala konservatoř v Teplicích a dnes předává jako učitelka základní umělecké školy své umění i vědomosti mladým adeptům houslové hry. O tom, že hudební tradice v rodině pokračuje již ve čtvrté generaci, dosvědčuje i dvanáctiletý vnuk Libor, který vloni získal v krajském kole v Novém Městě nad Metují I. místo ve hře na klarinet.

V současné době je už pan Syrovátko v důchodu a na zašlou slávu kapely jenom vzpomíná. Přejeme mu pevně

zdraví, aby se mohl ještě dlouho těšit z úspěchů svých pokračovatelů v rodinné tradici.

Zdeněk Prchal

